

**สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา
โรงเรียนในเครือสารสาสน์**

นางรัตนาภรณ์ มูรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ 2550

**Competencies in Learning Management of Bilingual Program Teachers
under Sarasas Affiliated Schools**

Mrs. Rattanaporn Muhry

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา
โรงเรียนในเครือสารสาสน์
ชื่อและนามสกุล นางรัตนารณ์ มูรี
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร
2. รองศาสตราจารย์อารมณี สุวรรณपाल

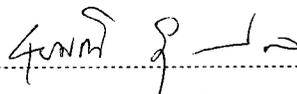
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปัญญา แก้วก้อย)

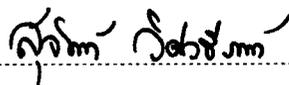

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อารมณี สุวรรณपाल)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2551.....

ชื่อวิทยานิพนธ์ สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนใน
เครือข่ายสารสนเทศ

ผู้วิจัย นางรัตนภรณ์ มูรี ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร (2) รองศาสตราจารย์
อารมณ สุวรรณपाल ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ (2) เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการ
เรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ จำแนกตามภาษาแม่ และกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ (3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตร
สองภาษาโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ จำนวน
235 คน จำแนกเป็นครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 119 คน และครูผู้สอนที่มี
ภาษาแม่เป็นภาษาอื่น จำนวน 116 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีสุ่มอย่างเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเที่ยง .97 สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัย พบว่า (1) ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศมี
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ครูผู้สอนหลักสูตร
สองภาษาที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ กับครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น และครูผู้สอน
หลักสูตรสองภาษา ที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน ไม่
แตกต่างกัน (3) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่สำคัญ ได้แก่
ครูที่เป็นคนต่างชาติส่วนใหญ่ไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัดและความ
สนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ เนื่องจากไม่เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยดีพอ สำหรับ
ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรจัดอบรมครูต่างชาติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
ไทยดีพอ จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนเป็น
รายบุคคลได้

คำสำคัญ สมรรถนะของครู การจัดการเรียนรู้ หลักสูตรสองภาษา โรงเรียนสองภาษา

Thesis title: Competencies in Learning Management of Bilingual Program Teachers under Sarasas Affiliated Schools

Researcher: Mrs.Rattanaporn Muhry; **Degree:** Master of Education (Educational Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Prayong Nouwabudra, Assistant Professor; (2) Arom Suwanapal, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) study the competencies in learning management of bilingual program teachers under Sarasas affiliated schools; (2) compare the competencies in learning management of bilingual program teachers under Sarasas affiliated schools as classified by mother tongue and learning area; and (3) study problems and recommendations concerning the learning management of bilingual program teachers under Sarasas affiliated schools.

The research sample totaling 235 teachers teaching in the bilingual program of Sarasas affiliated schools consisted of 119 teachers who used English as their mother tongue and 116 teachers who used other languages as their mother tongue, all of which were obtained by systematic sampling. The employed research instrument was a rating scale questionnaire, developed by the researcher, with .97 reliability coefficient. Statistics for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

Research findings were as follows: (1) both the overall and by-aspect competencies in learning management of bilingual program teachers under Sarasas affiliated schools were at the high level; (2) no significant difference was found in every area of competencies in learning management between teachers who used English as their mother tongue and those who used other languages as their mother tongue; also, teachers teaching in different learning areas did not significantly differ in their teaching competencies; (3) the main problem on learning management of bilingual program teachers was that most foreign teachers could not design learning suitable to the learner's needs and interests due to the fact that they did not sufficiently understand the Thai way of life and Thai culture; as for recommendation, the management should provide training to equip foreign teachers with sufficient knowledge and understanding of Thai way of life and Thai culture so that they could make use of this knowledge in designing learning experience suitable to the individual learners.

Keywords: Teacher competency, Learning management, Bilingual program, Bilingual school

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ อารมณ สุวรรณपाल อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณ และรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์ ดร.อารมณ จินดาพันธ์ อาจารย์ ดร.กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ รองศาสตราจารย์ เอกชัย กิสุขพันธ์ อาจารย์ อัชฌา เสียงหลาย และอาจารย์ สุภาพรรณ รักกเปา ที่ได้กรุณาให้ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนางสยมพร ทองเนื้อดี ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน และผู้อำนวยการเขตโรงเรียนในเครือสารสาสน์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีขวัญและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์อย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ภัทรา งามจิตวงศ์สกุล และอาจารย์วิบูลย์ศิริ คงพูล ที่กรุณาแปลเครื่องมือฉบับภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ คุณประโยชน์ทั้งมวลที่พึงมีจาก การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่ผู้สนใจในการศึกษาและขอขอบคุณงามความดีแต่ผู้มีพระคุณ ดังกล่าว ทุกท่าน

รัตนาภรณ์ มูรี

กันยายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ.....	7
แนวคิดและการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของไทย.....	12
บทบาท หน้าที่และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู.....	21
ระบบการบริหารและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในเครือสารสาสน์.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตร สองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์.....	66
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน หลักสูตรสองภาษา.....	71
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้.....	73
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปการวิจัย.....	76
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	97
ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาเครื่องมือการวิจัย.....	98
ข. สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	101
ค. ค่าคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	111
ง. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	120
จ. แบบสอบถามการวิจัย ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ.....	122
ฉ. หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ.....	143
ประวัติผู้วิจัย.....	163

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภาษาแม่ของ ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....	65
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัด การเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา จำแนกรายด้าน.....	66
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัด การเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ.....	67
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัด การเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ด้านการออกแบบการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ.....	68
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัด การเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ด้านการเลือกใช้ พัฒนา และ/หรือ สร้างสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ จำแนกรายข้อ.....	69
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัด การเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้ จำแนกรายข้อ.....	70
ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตร สองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามภาษาแม่ของครูผู้สอน.....	71
ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตร สองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....	72
ตารางที่ 4.9 แสดงรายการปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสอง ภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามความถี่.....	73
ตารางที่ 4.10 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสอง ภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามรายการปัญหา.....	74

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้.....	37
ภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างการบริหารโดยภาพรวม ของโรงเรียนในเครือข่าย.....	50
ภาพที่ 2.3 แสดงโครงสร้างการบริหารระดับโรงเรียน ของโรงเรียนในเครือข่าย.....	51

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) มีจุดเน้นที่สำคัญคือ การพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะ และสามารถสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต เพราะเชื่อว่าคนเมื่อได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพสูงขึ้นแล้วจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2549: 12)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เกิดความเจริญงอกงามสูงสุดทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และในการจัดศึกษาจำเป็นต้องอาศัยครูผู้สอนเป็นกลไกสำคัญ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2548: บทนำ) ทั้งนี้เนื่องจากครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทุกด้านตรงตามเป้าหมายในการจัดการศึกษา และทิศทางการพัฒนาประเทศ

การที่ครูจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ที่ทันสมัย กว้างขวาง รู้เท่าทันโลก ก้าวทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบด้าน (ยนต์ ชุ่มจิต 2550: 145) นอกจากนี้ต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวแล้ว ครูยังต้องมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา พ.ศ. 2548 ซึ่งคุรุสภากำหนดขึ้นเพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุผลสำเร็จตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศและมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากลนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้

กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติให้โรงเรียนที่มีความพร้อมสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้หลายรูปแบบ เช่น โรงเรียนสองภาษา โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนในฝัน เป็นต้น (สิริกรมณีนทร์ 2546: 1)

สำหรับรูปแบบการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นภาษาอังกฤษหรือโรงเรียนสองภาษามีจุดประสงค์สำคัญคือ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนของรัฐและเอกชนจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพทุกระดับการศึกษา โดยในระดับก่อนประถมศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ไม่เกินร้อยละ 50 ของเวลาเรียนทั้งหมด ส่วนในระดับประถมศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา สำหรับระดับมัธยมศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นภาษาไทย และสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย (กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 3)

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสองภาษาหรือโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษานั้น นอกจากครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีแล้ว ครูผู้สอนทั้งที่เป็นคนไทยและเป็นคนต่างชาติต้องมีความรู้ความสามารถและมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ตามมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการตรวจเยี่ยมโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษาส่วนใหญ่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (วิรุณพิณฑวนิช 2547: 14) ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากครูผู้สอนมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้บางประการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษา จำนวน 13 โรงเรียน จากโรงเรียนในเครือสารสาสน์ทั้งหมด 22 โรงเรียน และแม้ว่าโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษาทุกโรงเรียนจะมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่นับถึงขณะนี้ ยังไม่ปรากฏว่า ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาแต่อย่างใด ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ทั้งนี้ เพื่อนำผลจากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางใน

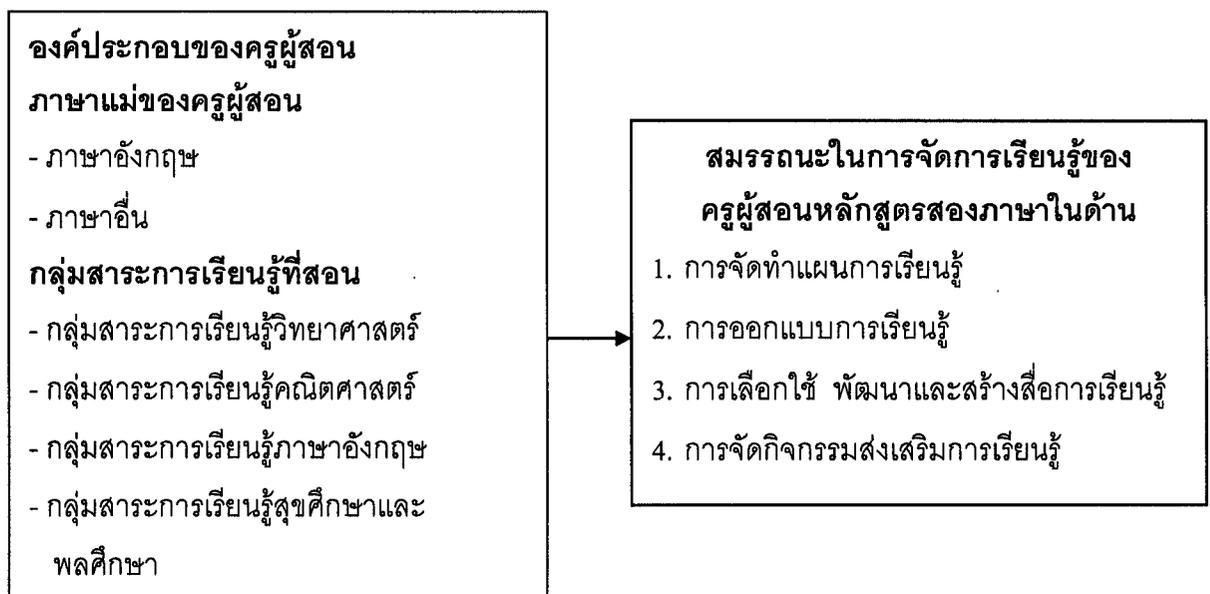
การปรับปรุง และพัฒนาครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาให้มีความรู้ ความสามารถ และมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามภาษาแม่ และกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา พุทธศักราช 2548 มาเป็นกรอบในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่มีภาษาแม่ต่างกัน มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน

4.2 ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา พุทธศักราช 2548 จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อการเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

5.2 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์จำนวน 608 คน จำแนกเป็นครูที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ 317 คน และครูที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น 291 คน จาก 10 โรงเรียน

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

5.3.1 *ตัวแปรต้น* ได้แก่ 1) ภาษาแม่ของครูผู้สอน จำแนกเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอื่น และ 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน จำแนกเป็น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

5.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 3) ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่อการเรียนรู้ และ 4) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

6.1.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดเป็นขั้นตอน ตั้งแต่วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้เพื่อนำมากำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้ กำหนดจำนวนเวลา ระดับชั้นที่สอน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องวัตถุประสงค์การเรียนรู้รายภาคและรายปี วิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้ เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เลือกสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ประเมินผลทั้งที่เกิดระหว่างเรียนและหลังเรียน

6.1.2 การออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในการวิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ การเลือกรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับวัยสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

6.1.3 การเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในการเลือกใช้สื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และตรงกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการสอน รวมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อ ประเภทเทคโนโลยีต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียน และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสามารถในการพัฒนาสื่อที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีความสามารถในการเป็นผู้นำให้กับผู้เรียนในการสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย

6.1.4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัยของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการแก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

6.2 หลักสูตรสองภาษา หมายถึง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ในทุกกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ ยกเว้นภาษาไทยและสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรม

6.3 **ครูผู้สอน** หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือ สาราสาสน์ ปีการศึกษา 2549

6.4 **โรงเรียนในเครือสาราสาสน์** หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่มีผู้รับใบอนุญาตคน เดียว แต่มีโรงเรียนในความรับผิดชอบหลายแห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ โรงเรียนสาราสาสน์พิทยา โรงเรียนสาราสาสน์เอกตรา โรงเรียนสาราสาสน์วิเทศสายไหม โรงเรียน สาราสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนสาราสาสน์วิเทศธนบุรี โรงเรียนสาราสาสน์วิเทศศึกษา โรงเรียน สาราสาสน์วิเทศบางบัวทอง โรงเรียนสาราสาสน์วิเทศร่มเกล้า โรงเรียนสาราสาสน์วิเทศนิมิต ใหม่ และ โรงเรียนสาราสาสน์วิเทศรังสิต

6.5 **ภาษาแม่ของครูผู้สอน** หมายถึง ภาษาแรกที่ครูผู้สอนใช้ในการสื่อสาร จำแนก เป็น

6.5.1 **ภาษาอังกฤษ** หมายถึง ครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ เช่น ครูที่ เป็นคนอังกฤษ อเมริกัน แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เป็นต้น

6.5.2 **ภาษาอื่น** หมายถึง ครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น ที่ไม่ใช่ ภาษาอังกฤษ แต่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี เช่น ครูที่เป็นคนไทย ฟิลิปปินส์ เยอรมัน ฝรั่งเศส และสิงคโปร์ เป็นต้น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะมีประโยชน์ ดังนี้

7.1 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสอง ภาษาโรงเรียนในเครือสาราสาสน์

7.2 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตร สองภาษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอเรื่องตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดและขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของไทย
3. บทบาท หน้าที่ และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู
4. ระบบการบริหารและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในเครือสารสาสน์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การนำเสนอแนวคิดและขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงลำดับตามหัวข้อ คือ ความหมายของการบริหารงานวิชาการ และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นงานหลักของสถานศึกษา จึงมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller: 1965: 18) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ซีมานเนค (Simanek: 1996: 1) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ที่มีส่วนในการพัฒนาด้านสติปัญญาและจิตใจ

ภิญโญ สาร (2523: 436) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้

ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุดหรือการบริหารที่ให้พลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบสัมมาอาชีพ ดำรงตนเป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วิโรจน์ ศรีโกศา (2536: 393) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

บันลือ พฤกษ์วัน (2536: 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสร้างนักเรียนให้มีความสามารถดังนี้

1. ให้นักเรียนมีสุขภาพที่ดี มีคุณธรรม มีความเป็นพลเมืองดี
2. สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาการที่เรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ (มุ่งให้เกิดความก้าวหน้าในเชิงเศรษฐกิจของตนและของส่วนรวม)
4. มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

กมล ภูประเสริฐ (2545: 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 16) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ทัสนี วงศ์เย็น (2547: 184) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา

1.2 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของขอบข่ายของงานวิชาการ ไว้ดังนี้

เฟเบอร์ แอนด์ เชียร์รอน (Faber and Shearron 1970: 212) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. งานกลุ่มประสบการณ์
5. งานวัดผลและประเมินผล

ปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2529: 164 – 165) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำทางวิชาการในโรงเรียน ควรดำเนินกิจกรรมการบริหารวิชาการตามขอบข่าย 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การจัดกระบวนการบริหารงานวิชาการ ได้แก่
 - 1.1 การวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนต้องวางนโยบายในการปฏิบัติงานวิชาการ จัดระบบงาน กำหนดวิธีการ การจัดบุคลากรในการปฏิบัติงาน
 - 1.2 การติดตามผลการปฏิบัติงาน ครูใหญ่ควรจัดให้มีปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นการติดตามและควบคุมงานให้ดำเนินไปตามแผนงาน
 - 1.3 การประเมินผล เป็นการประเมินระบบงานหรือแผนงานที่วางไว้ เพื่อดูว่า ได้ผลตามเป้าหมาย จะได้หาทางปรับปรุงงานต่อไป
2. การจัดและพัฒนางานวิชาการ งานวิชาการที่โรงเรียนจะต้องจัดขึ้น ได้แก่ การจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม และโครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี การพัฒนาการวัดผลและการประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การแนะแนว การศึกษาและอาชีพตลอดจนปัญหาต่าง ๆ การจัดห้องสมุดโรงเรียน การจัดสื่อการสอน การจัดรวบรวมเอกสารการสอน การนิเทศการสอน
3. การส่งเสริมและควบคุมงานวิชาการ บทบาทของผู้บริหาร ได้แก่ จัดโรงเรียนดูแลครูประจำชั้นให้จัดชั้นเรียนให้ถูกหลักวิชาควบคุมครู ให้ปฏิบัติงานไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด ส่งเสริมงานวิชาการแก่ครูให้มีความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทดลองการสอนวิธีการใหม่ ๆ และส่งเสริมกำลังใจ ส่งเสริมการสอนซ่อมเสริมให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเวลาทดสอบ การทดสอบ การเก็บสถิติ ข้อมูล ตรวจสอบการทำงานของครูและการเรียนของนักเรียน

อย่างสม่ำเสมอ จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือการเรียนของนักเรียน และจัดบริการเพื่อช่วยเหลืองานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

อุทัย บุญประเสริฐ (2538: 36-37) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายงานดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การบริหารหลักสูตร

2. การสอน การบริหารการสอน และการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ บรรลุตามหลักการและจุดหมายของหลักสูตร

3. กิจกรรมนักเรียน และการบริหารกิจกรรมนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนสอดคล้องกับระเบียบและกฎเกณฑ์การจัดกิจกรรมนักเรียนที่กำหนดไว้

4. สื่อการสอนและห้องสมุด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนในส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ครูมีความรู้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ

5. การวัดผลประเมินผลการเรียนของนักเรียน และการประเมินผลสำเร็จทางด้านวิชาการของโรงเรียน

6. การจัดการนิเทศการศึกษา และพัฒนาวิชาชีพครูผู้สอน ซึ่งรวมตลอดถึงการบำรุงขวัญและเสริมกำลังใจในการทำงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ของโรงเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2545: 9-18) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานวิชาการครอบคลุมเนื้องาน 9 ประการ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 17-19) กล่าวว่า งานวิชาการมีขอบข่าย ประกอบด้วยงานดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นงานวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น แผนปฏิบัติงาน วิชาการ โครงการสอน และบันทึกการสอน

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษา ดำเนินไปด้วยดี เช่น การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน และการฝึกงาน

3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ เช่น การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด และการนิเทศการสอน

4. การวัดและประเมินผล

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ และคณะ (2550: 37) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการมี 12 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การบริหาร หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนการสอน การ

พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศ การวัดและการประเมินผลงานทางวิชาการ การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของไทย

การนำเสนอแนวคิดและการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของไทย ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงลำดับตามหัวข้อ คือ ความหมายของการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางตะวันตกยุคใหม่ และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของไทย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความหมายของการเรียนรู้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 969) อธิบายความหมายของการเรียนรู้ว่า หมายถึง ความเข้าใจความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยประสบการณ์

พจนานุกรม ฉบับเวบส์เตอร์ (Webster, 1993: 1286) อธิบายความหมายของการเรียนรู้ว่า หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนและปรุงแต่ง ความรู้ ทักษะ ลักษณะนิสัย อันเป็นผลมาจากมีสิ่งกระตุ้นโดยผ่านประสบการณ์ การปฏิบัติ หรือการฝึกฝน

กานเย่ (Gagne' 1970: 3-4) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความสามารถ หรือสมรรถภาพตามสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น มีลักษณะเป็นการพัฒนาการให้เกิดความงอกงาม

ฮิลการ์ดและเบาวเวอร์ (Hilgard and Bower 1975: 2) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์ แต่มีใ้ผลจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น สัตว์ขาดญาติ วุฒิภาวะ หรือจากการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของร่างกาย เช่น ความเหนื่อยล้า พิษของยา เป็นต้น

บลูม (Bloom 1976: 11) กล่าวว่า การเกิดการเรียนรู้แต่ละครั้ง จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น 3 ประการ จึงจะเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความเข้าใจและความคิด (Cognitive domain) หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้มากขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง เช่น ความคิดรวบยอด

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติ ค่านิยม (Affective domain) หมายถึง เมื่อบุคคลได้เรียนรู้สิ่งใหม่ก็ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลงทางด้านจิตใจ ความเชื่อ ความสนใจ

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะ ความชำนาญ (Psychomotor domain) หมายถึง การที่บุคคลได้เกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านความคิด ความเข้าใจและเกิดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ความสนใจแล้วนำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติ จึงทำให้เกิดความชำนาญมากขึ้น เช่น การใช้มือ เป็นต้น

อัมภา บุญช่วย (2537: 88-89) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนไปในทางที่พึงประสงค์ การเรียนรู้จะสะดวกขึ้นเมื่อได้มีการอ่าน การตอบอภิปราย ฝึกฝน ปฏิบัติ แก้ปัญหา ลอกแบบ เลียนแบบ ปาฐกถา รายงาน วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่า

ลำดับน เกษตรสุนทร (2543: 48) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่อนข้างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์ เป้าหมายของการเรียนรู้ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

อารี พันธุ์ณี (2546: 176) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และเป็นผลมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกฝน มิใช่เป็นผลมาจากการตอบสนองตามธรรมชาติ สัญชาตญาณ วุฒิภาวะ พืชยาต่างๆ อุบัติเหตุ หรือความบังเอิญ

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2548: 185) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือการฝึกหัดรวมทั้งเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548: 32) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร เป็นผลที่ได้จากประสบการณ์ โดยมิใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความรู้สึกและทักษะ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 14) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อนข้างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ เป็นผลที่ได้จากประสบการณ์ เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ค่านิยมและความสามารถในการปฏิบัติได้ มิใช่เกิดจากการตอบสนองตามธรรมชาติ หรือโดยบังเอิญ

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางตะวันตกยุคใหม่

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางตะวันตกยุคใหม่ที่สำคัญ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมากล่าวไว้ในที่นี้ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของเพียเจต์ ทฤษฎีพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของวิกอทสกี ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences Theory) และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองและทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้ (สุรวงศ์ ใคว้ตะกุล 2545: 61-64, ทิศนา แชมมณี 2550: 90-93, บุญชาติ ทัพทิกกรณ์ 2542: 1-9, และ ดวงมล สิ้นเพ็ง 2551: 145)

2.2.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของเพียเจต์

เพียเจต์ (Piaget) กล่าวว่า ระหว่างระยะเวลาตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่นคนเราจะค่อยๆ สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพียเจต์แบ่งองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยเสริมสร้างพัฒนาการเซวาร์ปัญญา มี 4 องค์ประกอบ คือ

1. วุฒิภาวะ มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเซวาร์ปัญญา
2. ประสบการณ์ เมื่อคนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมก็จะเกิดประสบการณ์
3. การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม หมายถึง คนที่อยู่รอบข้างเด็กเป็นผู้

ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก

4. กระบวนการพัฒนาสมดุล โดยใช้กระบวนการซึมซับประสบการณ์และปรับโครงสร้างทางสติปัญญา

เพียเจต์ ได้แบ่งขั้นพัฒนาการของเซวาร์ปัญญามนุษย์ออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส (Sensory-motor period) เป็นขั้นพัฒนาการในวัย 0-2 ปี เด็กในวัยนี้มีความคิดตามการรับรู้และการกระทำ
2. ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Pre-operational period) เป็นขั้นพัฒนาการในวัย 2-7 ปี ความคิดของเด็กยังขึ้นอยู่กับการรับรู้และการกระทำเป็นส่วนใหญ่ แต่เริ่มเรียนรู้สัญลักษณ์และการใช้เหตุผลบ้าง
3. ขั้นการคิดแบบรูปธรรม (Concrete operational period) เป็นขั้นพัฒนาการในวัย 7-11 ปี เด็กสามารถสร้างภาพในใจ คิดย้อนกลับ และเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวเลขและสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น
4. ขั้นการคิดแบบนามธรรม (Formal operational period) เป็นพัฒนาการในช่วง 11-15 ปี เด็กสามารถคิดเป็นนามธรรมได้ และสามารถคิดเป็นเหตุผลรวมยอดได้

2.2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของวิกิอทสกี

วิกิอทสกี (Vygotsky) กล่าวว่า การเข้าใจพัฒนาการของมนุษย์จะต้องเข้าใจวัฒนธรรมที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู เพราะตั้งแต่แรกเกิดมนุษย์ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อม คือ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมมีผลต่อพัฒนาการเชาว์ปัญญา ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทำให้เด็กสร้างความรู้ด้วยการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจเดิมให้ถูกต้อง หรือซับซ้อนกว้างขวางขึ้น เขาได้แบ่งระดับของเชาว์ปัญญาออกเป็น 2 ชั้น คือ ระดับเชาว์ปัญญาเบื้องต้น หมายถึง มูลฐานตามธรรมชาติโดยไม่ต้องเรียนรู้ และเชาว์ปัญญาขั้นสูง หมายถึง เชาว์ปัญญาที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูถ่ายทอดวัฒนธรรมให้โดยใช้ภาษา เด็กจะเรียนรู้ภาษาภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญของความคิด รวมทั้งการคิดในใจก็มีบทบาทในการแก้ปัญหา ช่วยในการคิดวางแผน ควบคุมกิจกรรมต่างๆ ของตนเอง ภาษาคิดเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์สามารถอธิบายจุดมุ่งหมาย เป้าหมายในการทำงาน และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนเองต้องการ ภาษาจึงมีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาการเชาว์ปัญญา การพัฒนาการของภาษาแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

1. ภาษาที่ใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เรียกว่า ภาษาสังคม
2. ภาษาที่พูดกับตนเอง ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการประสานความคิด และพฤติกรรมหรือการแสดงออก
3. ภาษาที่พูดในใจเฉพาะตน เป็นตัวแปรสำคัญในพัฒนาการเชาว์ปัญญาขั้นสูง วิกิอทสกีกล่าวว่า การคิดทุกอย่างใช้ภาษาที่พูดในใจเงียบๆ เด็กจะเรียนรู้การแก้ปัญหาได้เร็วเพราะเด็กใช้ภาษาช่วยในการคิดวางแผนหรือขั้นตอนที่จะแก้ปัญหา

2.2.3 ทฤษฎีพหุปัญญา

การ์ดเนอร์ (Gardner) ให้ความหมาย เชาว์ปัญญา (Intelligence) ไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมต่างๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหาเพื่อจะหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้ เชาว์ปัญญาของบุคคลมี 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) จะแสดงออกทางความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูดอภิปราย การสื่อสาร (Word smart)
2. ด้านคณิตศาสตร์ หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ (Logical mathematical intelligence) มักจะคิดโดยการใช้ตัวเลข สัญลักษณ์ ชอบคิดวิเคราะห์เป็นเหตุเป็นผล (Number or reasoning smart)

3. ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial intelligence) จะแสดงออกทางความสามารถด้านศิลปะ การสร้างภาพ การคิดเป็นภาพ (Picture smart)
4. ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily kinesthetic intelligence) ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย (Body smart)
5. ด้านดนตรี (Musical intelligence) จะแสดงออกทางความสามารถด้านร้องเพลง แต่งเพลง การเต้น (Music smart)
6. ด้านการสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal intelligence) ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การทำงานกับผู้อื่น และการเข้าใจผู้อื่น (People smart)
7. ด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal intelligence) มักเป็นคนชอบคิด เข้าถึงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง (Self smart)
8. ด้านความเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist intelligence) ความสามารถในการสังเกตสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ตระหนักความสำคัญของสิ่งแวดล้อม (Natural smart)

2.2.4 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีพัฒนามาจาก ทฤษฎีพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของเพียเจต์ และทฤษฎีพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของ วีกอทสกี และโจแนสเซน (Jonassen)

ทฤษฎีพัฒนาการทางเซวาร์ปัญญาของเพียเจต์และของวีกอทสกีเป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เพียเจต์ กล่าวว่า เป้าหมายของการศึกษาไม่ได้อยู่ที่การเพิ่มปริมาณเนื้อหาสาระ แต่เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดค้น และค้นพบ การสอนจึงหมายถึงการสร้างสถานการณ์ ที่ทำให้ผู้เรียนค้นพบโครงสร้างของความรู้ความคิด แต่ไม่ได้หมายถึงการถ่ายทอดข้อมูล ซึ่งผู้เรียนจะไม่ได้ดูดซึมอะไรไปมากกว่าคำพูดของครูผู้สอน ที่ไม่นานก็ลืม

พัฒนาทางเซวาร์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา คนทุกคนจะมีการพัฒนาเซวาร์ปัญญาไปตามลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ส่วนวีกอทสกีให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมมาก มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เกิด และภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาเซวาร์ปัญญาขั้นสูง

โจแนสเซน กล่าวว่า สิ่งต่างๆ มีความหมายขึ้นมาจากการคิดของคนที่ได้รับรู้สิ่งนั้น และแต่ละคนจะให้ความหมายแก่สิ่งเดียวกันแตกต่างกันไป ดังนั้นสิ่งต่างๆ ในโลกจึงไม่มีความหมายที่ถูกต้องหรือเป็นจริงที่สุด แต่ขึ้นอยู่กับการให้ความหมายของคนในโลก คนแต่ละคนเกิดความคิดจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมที่อยู่ในประสบการณ์นั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของความคิด แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองให้ความสำคัญกับกระบวนการและวิธีการของบุคคลในการสร้างความรู้ความเข้าใจจากประสบการณ์ เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นเรื่องเฉพาะตัว การตีความหมายของสิ่งที่เรียนรู้เป็นไปตามประสบการณ์เดิม ความเชื่อ ความต้องการ ความสนใจ และภูมิหลังของแต่ละบุคคล การสร้างความรู้เป็นกระบวนการทางด้านสติปัญญาและสังคม

หลักการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จะเกิดได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตนในการกลั่นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และสร้างความหมายของข้อมูลด้วยตนเอง กระบวนการเรียนรู้นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง ส่งผลถึงความเข้าใจและการคงความรู้นั้นได้นาน

2) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

(Constructionism) เป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ผู้พัฒนาทฤษฎีนี้คือ ศาสตราจารย์ ซีย์มัวร์ เพเพอร์ท (Seymour Papert) แห่งสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts Institute of Technology) เพเพอร์ท กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ดีไม่ได้มาจากการหาวิธีการที่ดีกว่าให้ครูในการสอน แต่มาจากการให้โอกาสที่ดีกว่าแก่ผู้เรียนในการสร้าง ทฤษฎีนี้เกี่ยวข้องกับกรสร้าง 2 อย่าง คือ เมื่อเด็กสร้างบางสิ่งบางอย่างออกมาเป็นผลผลิต เด็กจะสร้างความรู้ด้วย ความรู้ใหม่จะช่วยให้เด็กนำไปสร้างสิ่งต่างๆ ที่มีความซับซ้อนขึ้น ทำให้เกิดความรู้มากขึ้นไปด้วย ลักษณะเช่นนี้เป็นวงจรเสริมแรงภายในตนเอง การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน ในการเรียนการสอน เนื่องจากทฤษฎีทั้งสองมีรากฐานมาจากทฤษฎีเดียวกัน แนวคิดหลักจึงเหมือนกัน จะมีความแตกต่างกันบ้างก็ตรงรูปแบบการปฏิบัติ ซึ่งทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน จะมีเอกลักษณ์ของตนในด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยี วัสดุ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่เหมาะสมในการให้ผู้เรียนสร้างสาระการเรียนรู้และผลงานต่างๆ ด้วยตนเอง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของไทย

2.3.1 การเรียนรู้อย่างมีความสุข

กิตติวดี บุญเชื้อ และคณะ (2541: 15-27) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ช่วยให้ การเรียนของเด็ก ดำเนินไปอย่างมีความสุข ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญ 6 ประการ คือ

1. เด็กแต่ละคนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจ มีสิทธิ์ที่จะ เป็นตัวของเขาเอง มีความคิด มีความสนใจที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาตัวเองไปสู่ความมีศักยภาพ ทางความคิด และสติปัญญา มีความหวังในชีวิต

2. ครูมีเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง มีความเข้าใจใน พัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กทุกคน

3. เด็กเกิดความรัก และความภูมิใจในตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา รู้จักตัวเอง เห็นคุณค่าของชีวิต ยอมรับทั้งจุดดี และจุดด้อยของตนเอง รู้จักปรับตนเองให้อยู่ใน สภาพแวดล้อมนั้นๆ

4. เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

5. บทเรียนสนุก แปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเร้าใจให้อยากค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจ

6. สิ่ง que เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

การเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน ถ้า เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของเขาได้ เขาจะเป็นผู้ที่รู้จักดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้อย่างมี ความสุข

2.3.2 การพัฒนากระบวนการคิด

การพัฒนากระบวนการคิด มีสาระสำคัญดังนี้ (ทิตินา เขมมณี และคณะ 2541: 50-53)

พระธรรมปิฎก ได้อธิบาย หลักการและแนวคิดตามหลักธรรมที่นำมาใช้ในการ จัดการศึกษา และการสอนที่พระธรรมปิฎกได้เผยแพร่มีดังนี้

1. ความสุขของมนุษย์เกิดจากการรู้จักดำเนินชีวิตให้ถูกต้องทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น

2. การรู้จักดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง คือการรู้จักคิดเป็น พุดเป็น และทำเป็น

3. การคิดเป็น หรือคิดอย่างถูกต้องเป็นศูนย์กลางที่บริหารการดำเนินชีวิต ทั้งหมด ทำหน้าที่ชี้แนะและควบคุมการกระทำ หากคิดเป็นหรือคิดดีก็จะเกิดการเลือกรับเป็นหรือ เลือกรับแต่สิ่งที่ดีๆ

4. กระบวนการคิดเป็น เป็นสิ่งที่พัฒนาได้ฝึกฝนได้โดยกระบวนการที่เรียกว่า การศึกษาหรือศึกษา การพัฒนานั้นเรียกว่า การพัฒนาสัมมาทิฐิ ผลที่ได้คือมรรคหรือการกระทำที่ดีงาม

5. แก่นแท้ของการศึกษา คือการพัฒนาปัญญาของตนเองให้เกิดสัมมาทิฐิ คือการมีความรู้ความเข้าใจ มีค่านิยมที่ถูกต้อง

6. สัมมาทิฐิ ทำให้เกิดการพูดและการกระทำที่ดีงาม ปัจจัยที่ทำให้เกิดสัมมาทิฐิ มี 2 ประการ คือ

6.1 ปัจจัยภายนอก หรือเรียกว่า ปรโตโมสะ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ครูพ่อแม่

6.2 ปัจจัยภายใน หรือเรียกว่า โยนิโสมนสิการ ได้แก่ การคิดเป็น โยนิโสมนสิการ เป็นองค์ประกอบภายในมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ความคิด ให้รู้จักคิดอย่างถูกต้อง คิดอย่างมีระเบียบ คิดอย่างวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนสำคัญของการสร้างปัญญา เป็นปัจจัยให้เกิดปัญญา ทำให้ทุกคนช่วยเหลือตนเองได้ นำไปสู่ความสันติสุข โยนิโสมนสิการมีองค์ประกอบ 4 ส่วนคือ

อุบายมนสิการ	คือ การคิดอย่างเข้าถึงความจริง
ปถมนสิการ	คือ การคิดอย่างมีลำดับขั้นตอนไม่สับสน
การณมนสิการ	คือ การคิดอย่างมีเหตุผล
อุปาทกมนสิการ	คือ การคิดอย่างมีเป้าหมาย คิดให้เกิดผล

ไม่ใช่คิดไปเรื่อยเปื่อย

โยนิโสมนสิการจะทำงาน 2 ขั้นตอน คือ รับรู้อารมณ์หรือประสบการณ์ภายนอก เป็นการพิจารณาข้อมูลด้วยสติซึ่งจะเอาไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และทำกิจกรรมต่างๆ การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการมี 10 วิธี คือ

1. วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย เป็นวิธีคิดเพื่อให้รู้สภาวะที่เป็นจริง
2. วิธีคิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ เป็นวิธีคิดเพื่อแยกแยะสิ่งที่เป็น

รูปธรรมและนามธรรม

3. วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ เป็นวิธีคิดเพื่อให้รู้เท่าทัน
4. วิธีคิดแบบอริยสัจ เป็นวิธีคิดแบบแก้ปัญหา มีวิธีปฏิบัติ 4 ขั้นตอน

คือ

4.1 ทุกข์ การกำหนดให้รู้สภาพปัญหา

4.2 สมุทัยการกำหนดเหตุแห่งทุกข์เพื่อกำจัด

4.3 นิโรธ การดับทุกข์อย่างมีจุดหมาย

4.4 มรรค การกำหนดวิธีการในรายละเอียดและปฏิบัติเพื่อกำจัด

ปัญหา

5. วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ เป็นวิธีคิดให้มีความสัมพันธ์กัน

ระหว่างหลักการและความมุ่งหมาย

6. วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก คือการคิดที่ตระหนักว่าทุกสิ่งใน

โลกนี้มีทั้งส่วนดีและส่วนด้อย

7. วิธีคิดแบบคุณค่าแท้ คุณค่าเทียม สามารถแยกแยะได้

8. วิธีคิดแบบไร้คุณธรรม เป็นการคิดถึงแต่สิ่งที่ดีมีคุณ

9. วิธีคิดแบบเป็นอยู่กับปัจจุบัน เป็นการคิดตระหนักถึงหน้าที่ หรือ

การปฏิบัติโดยมีจุดหมายไม่เพ้อฝัน

10. วิธีคิดแบบวิภาษวาท เป็นการคิดแบบให้มองเห็นความจริง โดย

แยกแยะออกให้เห็นแต่ละด้านจนครบทุกด้าน ไม่พิจารณาสิ่งใดเพียงด้านเดียว

2.3.3 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

สุมณฑา พรหมบุญ และคณะ (2541: 33-43) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมก็คือ การที่เด็กแต่ละคนมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมก็คือการที่เด็กเอาใจจึร่วม ทำให้ตัวเขาเองเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ครูอยากจะให้รู้ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มี 3 วิธี ดังนี้

1. กระบวนการกลุ่ม (Group activity) เป็นกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เช่น เกม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และการอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น

2. การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative learning) เป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกแต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นกำลังใจแก่กันและกัน สมาชิกแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองพร้อมๆ กับการดูแลเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนา คู่ตรวจสอบ คู่คิด ปรึศนาความคิด กลุ่มร่วมมือ การร่วมมือกันแข่งขัน และร่วมกันคิด เป็นต้น

3. การเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องแสวงหาความรู้ และสร้างความรู้ความเข้าใจขึ้นด้วยตนเอง ความเจริญงอกงามในความรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ หรือได้พบสิ่งใหม่ๆ แล้วนำความรู้ที่มีอยู่มาเชื่อมโยง ตรวจสอบกับสิ่งใหม่ๆ

3. บทบาท หน้าที่ และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของคุณครู

3.1 บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคุณครู

จอห์นสัน (Johnson 1964: 289) กล่าวว่า ครูที่ดีมีบทบาทสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทเป็นผู้นำ คือ ครูต้องศึกษาว่าเด็กคนไหนเก่ง อ่อน อะไร อย่างไร ครูจึงจะสามารถนำเด็กไปในทางที่ถูกต้องได้ ครูต้องคอยชี้แจง และคอยชักชวนให้เด็กร่วมทำกิจกรรมกับครู
2. บทบาทเป็นที่ปรึกษา คือ ครูต้องรู้จักเด็กดีที่สุด ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อปัญหาของเด็ก ครูต้องเอาใจใส่และคอยช่วยเหลือเด็ก ครูต้องเป็นที่ปรึกษาแก่เด็กได้
3. บทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอน คือ ครูต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์อันดีเยี่ยมกับเพื่อนครู และผู้ปกครอง ครูต้องสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน ครูเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอน
4. บทบาทเป็นมิตร ครูต้องใช้คำสุภาพแก่เด็ก ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มีปัญหา และให้กำลังใจเด็ก
5. บทบาทในการวางจุดมุ่งหมาย คือ ช่วยเหลือเด็กและผู้ปกครองในการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนได้ ช่วยนักเรียนในการวางแผนการเรียน และสร้างบรรยากาศที่เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน
6. บทบาทในการวัดผล คือครูต้องทำการวัดผลของนักเรียน ส่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการวัดผล และส่งเสริมให้เด็กรู้จักเก็บบันทึกความก้าวหน้าในด้านต่างๆ ของตนเอง
7. บทบาทในการกระตุ้นให้เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม คือ ครูต้องจัดสถานการณ์ในห้องเรียนเพื่อทำให้เด็กรู้จักสังคม ครูต้องชี้แหล่งชุมชนเป็นแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ของเด็ก และครูต้องกระตุ้นให้เด็กพิจารณาความเป็นไปของสังคม และเลือกแต่สิ่งที่ดีงาม

จามจุรี จำเมืองและคณะ (2537: 82-84) กล่าวว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย บทบาทด้านการเตรียมการ บทบาทด้านการดำเนินการ และบทบาทด้านการประเมินผล ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. บทบาทด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย

1.1 การเตรียมตนเอง ครูจะต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทของผู้เป็นแหล่งความรู้ (Resource person) รวมทั้งหาข้อมูลและประสบการณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล ทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

1.3 การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของครูก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง คือการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูจะต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญและเนื้อหาข้อความรู้อันจะนำไปสู่การออกแบบกิจกรรม การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ตามที่กำหนด โดยบทบาทในส่วนนี้ครูจะทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการ ที่กำหนดบทบาทการเรียนรู้ และความรับผิดชอบแก่ผู้เรียนให้ได้ทำกิจกรรมตามความต้องการ ตามความสามารถและความสนใจของแต่ละคน

1.4 การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ครูจะต้องพิจารณาและกำหนดว่าจะใช้สื่ออะไร วัสดุอุปกรณ์ใด เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผล

1.5 การเตรียมการวัดและประเมินผล บทบาทในด้านการเตรียมการอีกประการหนึ่ง คือ การเตรียมวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยการวัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) ที่เกิดขึ้นทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะพิสัย (Skill) โดยเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

2. บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทขณะผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

2.1 การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา คอยให้คำตอตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลหรือความรู้ในเวลาผู้เรียนต้องการเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง ช่วยสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ เข้าร่วมกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.3 การเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม โดยเข้าร่วมทำกิจกรรมในกลุ่มผู้เรียนพร้อมทั้งให้ความคิดและความเห็นหรือช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

2.4 การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ ตรวจสอบผลการทำงานตามกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ถูกต้องชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนให้ผู้เรียนสรุปเป็นข้อความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้

2.5 การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยการสนับสนุนเสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานกับกลุ่ม อภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นด้วยท่าทีนุ่มนวล ให้เกียรติและเป็นมิตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

3. บทบาทด้านการประเมินผล เป็นบทบาทที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่าสามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึงขั้นตอนการวัดและประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นการวัดจากสภาพจริง (Authentic measurement) จาก การปฏิบัติ (Performance) และจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งในการวัดและประเมินผลนี้ นอกจากครูจะเป็นผู้วัดและประเมินผลเองแล้ว ผู้เรียนและสมาชิกของแต่ละกลุ่มควรมีบทบาท ร่วมวัดและประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

สุรพันธ์ ตันศรีวงษ์ (2538: 21) กล่าวว่า บทบาทและภาระหน้าที่ของครู มีดังนี้

1. การเป็นผู้สอน
2. การเป็นผู้อบรม
3. การเป็นผู้พัฒนา ทั้งพัฒนาตนเอง เด็ก และชุมชน
4. การเป็นผู้แนะแนวแก่เด็ก ทั้งในด้านการดำรงชีวิตและอาชีพ
5. การเป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทย
6. การเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีคุณธรรมและจรรยาวิชาชีพที่พึงประสงค์

รุ่ง แก้วแดง (2540: 164) กล่าวว่า บทบาทของครูคือเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ส่วนหน้าที่ของครูในการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

1. การศึกษารวบรวมข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
2. การวิเคราะห์เพื่อค้นหาศักยภาพของผู้เรียน
3. การร่วมกับผู้เรียนในการสร้างวิสัยทัศน์
4. การร่วมวางแผนการเรียน

5. การแนะนำช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้
6. การสรรหาสื่อและอุปกรณ์
7. การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
8. การเสริมพลังและสร้างกำลังใจ
9. การร่วมการประเมิน
10. การเก็บรวบรวมข้อมูล

กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 51-52) กล่าวว่า ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จด้วยดี ดังนั้นบทบาทของครูผู้สอนมีดังนี้

1. วางแผนสร้างหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
2. จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง แสดงออกอย่างมีอิสระและมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม
3. จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษา จัดหาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในชุมชน
4. พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ ทันทต่อเหตุการณ์
5. เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม ปฏิบัติดีต่อเพื่อนครู และนักเรียน
6. จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้มีบรรยากาศดึงดูดความสนใจ ทำทนายให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วม

ยนต์ ชุ่มจิต (2550: 76-78) กล่าวว่า บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของครูตามรูปคำในภาษาอังกฤษคือ "TEACHERS" สามารถจำแนกความหมายตามรูปคำภาษาอังกฤษแต่ละตัวได้ดังต่อไปนี้

1. T - Teaching คือ การสอน หมายความว่า ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการสอนศิษย์เพื่อให้ศิษย์มีความรู้ความสามารถในวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของครู ทุกคน
2. E - Ethics คือ จริยธรรม หมายความว่า ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่ออบรม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน
3. A - Academic คือ วิชาการ หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อวิชาการทั้งของตนเองและของนักเรียน
4. C - Cultural heritage คือ การสืบทอดวัฒนธรรม หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการสืบทอดวัฒนธรรม ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงอีกประการหนึ่ง

เพราะการสอนศิลปวิทยาการทุกสิ่งทุกอย่างให้กับศิษย์นั้น ย่อมถือได้ว่าเป็นการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

5. H - Human relationship คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่า ครูจะต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ที่ครูต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ด้วย

6. E - Evaluation คือ การประเมิน หมายความว่า ครูจะต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อประเมินผลการเรียนของศิษย์

7. R - Research คือ การวิจัย หมายความว่า ครูต้องพยายามหาความรู้ความจริงเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนและแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน

8. S - Service คือ การบริการ หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อบริการศิษย์และผู้ปกครอง แต่บางครั้งก็จำเป็นต้องให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นด้วย งานบริการหลักของครูคือการบริการให้ความรู้เพื่อสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ นักเรียน รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาให้แก่ชุมชนรอบๆ โรงเรียนด้วย

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 130-132) กล่าวว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีดังนี้

1. การเตรียมการจัดการเรียนการสอน

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์รายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และเรื่องที่จะจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจ ถูกต้อง ชัดเจน ทันสมัยต่อเหตุการณ์

1.2 วางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และต้องกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วย

1.3 การจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ให้เพียงพอสำหรับผู้เรียน

1.4 การจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียนรู้ เครื่องมือในการวัดประเมินผล

การเรียนรู้

1.5 การจัดเตรียมห้องเรียน หรือสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 สสำรวจจำนวนผู้เรียน และความพร้อมของผู้เรียน

2.2 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

2.3 กระตุ้นผู้เรียนให้สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้

2.5 สังเกตและบันทึกพฤติกรรม และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค เพื่อแก้ไขปรับปรุง

2.6 ให้การเสริมแรงผู้เรียนตามความเหมาะสม

2.7 ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานการเรียนรู้ของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่สำคัญ คือ ผู้วางแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้เตรียมบทเรียน กิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ ที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่ผู้เรียนจะใช้ศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านความรู้และอบรมคุณธรรม เป็นผู้ประเมินความรู้และพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีคุณสมบัติพึงประสงค์ และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และครูต้องพัฒนาตนเองตลอดชีวิตให้มีความรู้ ความสามารถ และมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

3.2 ความหมายและประเภทของสมรรถนะ

3.2.1 ความหมายของสมรรถนะ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1128) ได้ให้ความหมาย สมรรถนะ ว่าหมายถึง ความสามารถ ส่วนพจนานุกรม ฉบับเวบส์เตอร์ (Webster 1993: 463) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า เป็นคุณภาพหรือสภาวะของการกระทำหน้าที่ตามขอบเขต หน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมายหรือรับผิดชอบได้อย่างเพียงพอ หรือมีความรู้ การตัดสินใจ ทักษะ หรือความแข็งแรงเพียงพอ

แมคเคลลีแลนด์ (McClelland 1973: 1-4) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถ สร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์ / เป้าหมายที่กำหนดไว้

กู๊ด (Good 1973: 121) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ มโนทัศน์ และ เจตคติ ที่บุคคลต้องมีในการปฏิบัติงาน และสามารถนำเอาวิธีการ และความรู้พื้นฐานไป ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ที่ตนเองเผชิญอยู่

ดอดล์ (Dodl 1973: 194) กล่าวว่า สมรรถนะของครู หมายถึง เจตคติ ความเข้าใจ ทักษะ และพฤติกรรมของครูที่จะเอื้ออำนวยต่อความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้ง ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

โคเกอร์ (Coker 1976: 54) กล่าวว่า สมรรถนะของครู หมายถึง ความสามารถของครูในการแก้ปัญหาที่ประสบ ครูที่สามารถแก้ปัญหาได้ในด้านเดียวก็แสดงว่ามีสมรรถนะในด้านนั้น ครูที่มีสมรรถนะสูงจึงหมายถึงครูที่ประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาทุกด้าน

แมคเอชเชาน (McAschan 1979: 45) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถหรือสมรรถภาพที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งพึงมี และสามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็นพฤติกรรมทางความรู้ และการกระทำที่ดี

สเปนเซอร์ แอนด์ สเปนเซอร์ (Spencer and Spencer 1993: 9-3) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณสมบัติเฉพาะของบุคคล ที่แสดงออกให้เห็นความสัมพันธ์กับผลการทำงานที่เด่นชัดกว่าหรือเหนือกว่า ในลักษณะของงานหนึ่งๆ สมรรถนะเป็นสิ่งที่อยู่ลึกภายในตัวบุคคล เมื่อแสดงออกมาก็สามารถใช้ออกเป็นตัวทำนายพฤติกรรม หรือการกระทำบางสิ่งบางอย่าง จะดีหรือเลวได้หลากหลายกว้างขวาง เสมือนเป็นเครื่องวัดความเหมาะสมกับงานหรือมาตรฐานของงาน

พาร์รี่ (Parry 1998: 58-64) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง องค์กรประกอบ (Cluster) ของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitudes) ของปัจเจกบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของการทำงานของบุคคลนั้นๆ เป็นบทบาทหรือความรับผิดชอบซึ่งสัมพันธ์กับผลงานและสามารถวัดค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกอบรม

เกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2546: 21) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถของมนุษย์ที่แสดงผ่านพฤติกรรม

ณรงควิทย์ แสงทอง (2546: 27) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถหรือสมรรถนะของผู้ดำรงตำแหน่งงานที่งานนั้นๆ ต้องการ สมรรถนะไม่ได้หมายถึงเฉพาะพฤติกรรม แต่จะมองลึกไปถึงความเชื่อทัศนคติ อุปนิสัยส่วนลึกของตนด้วย

วัฒนา พัฒนพงศ์ (2546: 33) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ระดับของความสามารถในการปรับใช้กระบวนทัศน์ (Paradigm) ทัศนคติ พฤติกรรม ความรู้ และทักษะเพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลในองค์กร

สำนักงาน ก.พ. (2548: 5-6) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคล

สามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ (ในระดับเดียวกันและในหน้าที่ความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกัน) ในหน่วยงาน

กรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข (2548: 1) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานตำแหน่งหนึ่งๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยได้ผลงานสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือโดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานในสถานการณ์ที่หลากหลายกว่า

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยมีองค์ประกอบหลักคือ ความรู้ คือ มีข้อมูล มีความรู้อย่างเชี่ยวชาญในงานที่ทำ ทักษะ คือ มีทักษะที่จำเป็นต่องานหรือฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ และคุณลักษณะนิสัยที่ส่งผลให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น ความมุ่งมั่นในความสำเร็จ ความพากเพียรพยายาม แรงจูงใจ และความรู้ เป็นต้น

3.2.2 ประเภทของสมรรถนะ

ฮอลล์ และ โจนส์ (Hall and Jones 1976: 48-49) กล่าวว่า สมรรถนะ จำแนกได้ตามสารบบดังนี้

1. สมรรถนะเชิงความรู้ (Cognitive competencies) หมายถึง ความรู้ เฉพาะความเข้าใจและสิ่งที่ต้องตระหนักถึง
2. สมรรถนะเชิงเจตคติ (Affective competencies) จะเกี่ยวข้องกับ ค่านิยม เจตคติ ความสนใจและสุนทรีย์
3. สมรรถนะเชิงปฏิบัติการ (Performance competencies) เป็นพฤติกรรม แสดงออกที่เน้นทักษะปฏิบัติที่แสดงให้เห็นว่ามีการลงมือกระทำจริงๆ
4. สมรรถนะเชิงผลผลิต (Consequence or product competencies) เป็นสมรรถนะที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของการกระทำ เพื่อเปลี่ยนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทำให้เกิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาหรือกระทำงานในอาชีพได้ประสบผลสำเร็จ
5. สมรรถนะเชิงแสดงออก (Exploratory or expressive competencies) เป็นความสามารถที่แสดงถึงการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้เพื่อพัฒนาผลงานหรือให้หา ประสบการณ์ที่แปลกออกไปได้อย่างเหมาะสม

แมคเลแกน (McLagan 1997: 273-274) กล่าวว่า สมรรถนะ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะบุคคล (Individual competencies) สิ่งที่เป็นอันดับแรก ที่ชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างความสามารถของบุคคล คือ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และพรสวรรค์ของบุคคลนั้นที่อยู่ในองค์การ เช่น ความสามารถในการจัดการในองค์การ ความสามารถในการบริหารคน เป็นต้น

2. สมรรถนะองค์การ (Organizational competencies) คือ สิ่งต่างๆ ที่มีส่วนทำให้องค์การประสบความสำเร็จ

ทอมป์สัน แอนด์ สตรีทซ์แลนด์ (Thompson and Strickland 1999: 273-274) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่เสริมสร้างองค์การให้มีสมรรถนะ มี 2 ประการ ดังนี้

1. การจัดคนเข้าทำงานในหน่วยปฏิบัติ

1.1 เลือกคนที่สามารถเข้าทำงานในตำแหน่งที่สำคัญ

1.2 สร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นให้ได้ว่า องค์การมีทักษะ มีความสามารถหลัก (Core Competencies) มีความสามารถพิเศษด้านการจัดการ มีความรู้ความชำนาญด้านเทคนิค มีสมรรถภาพทางการแข่งขัน และมีทรัพยากรที่แข็งแกร่งตามที่องค์การต้องการ

1.3 จัดกระบวนการในการทำงานและระบบการตัดสินใจที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

2. การสร้างสมรรถนะองค์การให้มีคุณค่าทางการแข่งขัน คือการใช้การปฏิบัติการที่เหนือชั้นกว่า เช่น การมีทรัพยากรที่มากกว่า มีความสามารถพิเศษเหนือกว่า (Superior talent)

เกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2546: 21-24) กล่าวว่า ความสามารถเชิงสมรรถนะ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ความสามารถเชิงสมรรถนะด้านการจัดการ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดการ การคิดในเชิงวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ เป็นต้น

2. ความสามารถเชิงสมรรถนะในด้านทั่วไป หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น การสื่อสาร การเจรจาต่อรอง และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

3. ความสามารถเชิงสมรรถนะด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเนื้องานที่รับผิดชอบ เช่น เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม รับผิดชอบเกี่ยวกับการหาความต้องการในการฝึกอบรม การประเมินผลการฝึกอบรม ดังนั้น ความสามารถเชิงสมรรถนะด้านเทคนิค ก็คือ การวิเคราะห์หลักสูตร และการประเมินหลักสูตร เป็นต้น

ณรงค์วิทย์ แสงทอง (2546: 259) ได้จำแนกประเภทของสมรรถนะตามแหล่งที่มาออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคล (Personal competencies) เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเท่านั้น เช่น ความสามารถในการวาดภาพของศิลปิน การแสดงกายกรรมของนักกีฬาบางคน นักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. ความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่ง (Job competencies) เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้นๆ ต้องการ เพื่อทำให้งานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำทีมงานของผู้บริหารตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์หิววิจัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการ เป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. ความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การ (Organization competencies) เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การ ที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้นๆ ได้

วรภัทร ภูเจริญ (2547: 193-196) กล่าวว่า สมรรถนะสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core competencies) คือ ความสามารถในระดับจิตระดับจิตสำนึก มีจิตใจเป็นแกนของร่างกายคน เช่น ความเป็นผู้นำ การควบคุมอารมณ์หรือสติไม่ละทิ้งงาน เป็นนักพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ฉลาดในการใช้เงิน มีวินัย ซื่อสัตย์ ไม่แบ่งแยก จิตสำนึกคุณภาพ เคารพความคิดของคน รับผิดชอบต่อสังคม เอาใจใส่ เอื้ออาทร บริการ อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม เน้นการทำงานเชิงป้องกันมากกว่าแก้ไข มีจริยธรรม รักษาวัฒนธรรม และรักษาภาพพจน์ตนเอง ครอบครัว องค์กร สังคม และประเทศ เป็นต้น

2. สมรรถนะสายอาชีพ (Professional competencies) คือ ความสามารถที่จำเป็นของผู้บริหารมืออาชีพ เช่น มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง การประสานงาน การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ทำอยู่ ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ การจัดการกับคน การวางแผนและคิดแบบยุทธศาสตร์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การเน้นผลลัพธ์ การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเหมาะสมถูกต้อง การคิดเป็น การรู้จักจริง รู้ลึกในงาน การวางอุบาย การสร้างกลยุทธ์ และการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง เป็นต้น

3. สมรรถนะทางด้านเทคนิค (Technical competencies) คือ ชีต

ความสามารถด้านเทคนิค เทคโนโลยี ที่จำเป็นกับงานของตน เช่น การบริหารเอกสารและข้อมูล การใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ การซ่อมบำรุงรักษา การบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ในออฟฟิศ การบริการ การบริหารตามขั้นตอน และการบริหารความปลอดภัย การเก็บความลับ การบริหารด้านการเงิน เป็นต้น

สำนักงาน ก.พ. (2548: 11-13) ได้แบ่งสมรรถนะของข้าราชการพลเรือน ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก คือ คุณลักษณะร่วมของข้าราชการพลเรือนไทยทั้งระบบ เพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 สมรรถนะ ดังนี้

- 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 1.2 การบริการที่ดี
- 1.3 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
- 1.4 จริยธรรม
- 1.5 ความร่วมแรงร่วมใจ

2. สมรรถนะประจำกลุ่มงาน คือ สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะกลุ่มงาน เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่ และส่งเสริมให้ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ ให้ได้ดียิ่งขึ้น สมรรถนะประจำกลุ่มงานมีทั้งหมด 20 สมรรถนะ ดังนี้

- 2.1 การคิดวิเคราะห์
- 2.2 การมองภาพองค์รวม
- 2.3 การพัฒนาศักยภาพคน
- 2.4 การสั่งการตามอำนาจหน้าที่
- 2.5 การสืบเสาะหาข้อมูล
- 2.6 ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม
- 2.7 ความเข้าใจผู้อื่น
- 2.8 ความเข้าใจองค์กร
- 2.9 การดำเนินการเชิงรุก
- 2.10 ความถูกต้องของงาน
- 2.11 ความมั่นใจในตนเอง

- 2.12 ความยืดหยุ่นผ่อนปรน
- 2.13 ศิลปะการสื่อสารจูงใจ
- 2.14 สภาวะผู้นำ
- 2.15 สุนทรียภาพทางศิลปะ
- 2.16 วิสัยทัศน์
- 2.17 การวางกลยุทธ์ภาครัฐ
- 2.18 ศักยภาพเพื่อการปรับเปลี่ยน
- 2.19 การควบคุมตนเอง
- 2.20 การให้อำนาจแก่ผู้อื่น

กรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข (2548: 74-75) ประเภทสมรรถนะแบ่ง

ได้ ดังนี้

1. สมรรถนะขององค์กร ซึ่งจะบ่งบอกได้ว่าองค์กรควรมีทิศทาง การดำเนินงานหรือยุทธศาสตร์ไปในทิศทางใด
 2. สมรรถนะหลัก หรือ สมรรถนะทั่วไป หมายถึงคุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมีเพื่อที่จะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้ สำเร็จลุล่วงตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย แผนงานและโครงการต่างๆ ขององค์กร
 3. สมรรถนะตามสายวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรม) ที่บุคคลในแต่ละสายวิชาชีพจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะมีสมรรถนะที่แตกต่างกันไปตามหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 - 3.1 สมรรถนะร่วมของทุกตำแหน่งในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่บุคคลในทุกตำแหน่งงานในสายวิชาชีพเดียวกันหรือ กลุ่มงานเดียวกัน (Job families) จำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ
 - 3.2 สมรรถนะเฉพาะตำแหน่งในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ของแต่ละตำแหน่งในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพ เดียวกันจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2551: 163-164) กล่าวว่า สมรรถนะหลัก คือ ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญขององค์กรซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น และมีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่งกับการเจริญเติบโตขององค์กรในระยะยาว สมรรถนะหลักอาจเป็นความรู้

กระบวนการที่เชื่อถือได้ หรือความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้บริหาร และการพัฒนาผลิตภัณฑ์และวัฒนธรรม ข้อดีของสมรรถนะหลัก คือ เป็นการนำจุดแข็งขององค์การมาเสริมสร้างเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน นำความสามารถที่เป็นจุดแข็งขององค์การมาพัฒนาเพื่อสร้างความเป็นเลิศ มุ่งให้ความสำคัญกับความสามารถของบุคคลและองค์การเป็นสำคัญ และทำให้มีทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความสามารถหลักขององค์การ ข้อเสีย ต้องใช้ระยะเวลานานในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะบุคคล เป็นสมรรถนะที่มีเฉพาะตัวบุคคล คือ ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคคล ที่ส่งผลให้องค์การมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สมรรถนะหลัก เป็นความรู้ความสามารถที่ทุกคนในองค์การต้องมี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมายขององค์การ และสมรรถนะองค์การ เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะขององค์การ ที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นประสบผลสำเร็จ มีชื่อเสียงและเป็นผู้นำในด้านนั้นๆ

3.2.4 สมรรถนะของครูตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

คุรุสภา (2548: 8-10) ได้ออกข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา พ.ศ. 2548 มีสาระสำคัญจำแนกเป็น 3 หมวด ได้แก่

- 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ
- 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน
- และ 3) จรรยาบรรณวิชาชีพ

มาตรฐานความรู้ ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐาน ดังนี้

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน
7. การวิจัยทางการศึกษา
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. ความเป็นครู

สำหรับมาตรฐานความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูสภาได้กำหนดสาระความรู้ และสมรรถนะ ดังนี้

1. สาระความรู้ ประกอบด้วย

- 1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน
- 1.2 รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
- 1.3 การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 1.4 การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 1.5 การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม
- 1.6 เทคนิค และวิทยาการจัดการเรียนรู้
- 1.7 การใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้
- 1.8 การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.9 การประเมินผลการเรียนรู้

2. สมรรถนะของครูในด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1 สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและ
ตลอดภาค
- 2.2 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
- 2.3 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้
ของผู้เรียน
- 2.4 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับ
การเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับสมรรถนะของครูด้านการจัดการเรียนรู้
ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้เป็น
เครื่องมือสำคัญสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน ได้มีนักวิชาการหรือนักการศึกษาให้แนวคิด
เกี่ยวกับความหมาย องค์ประกอบและขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

รุจิรี ภูสาระ (2545: 159 -160) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้ หมายถึง
แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละ
กลุ่ม การทำแผนการเรียนรู้ตามหลักสูตร พ.ศ. 2542 มีขั้นตอนดังนี้

1. ทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้งแนวความคิดขอบเขตของกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้มาเป็นกรอบในการทำแผนการเรียนรู้
2. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้เป็นจุดประสงค์ปลายทางที่กล่าวถึง จุดประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์จากคำอธิบายรายวิชา
3. เขียนโครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมด ได้แก่ หัวข้อย่อย (จากคำอธิบายรายวิชาและหนังสืออ้างอิง) จำนวนตามในแต่ละหัวข้อย่อย สาระสำคัญที่เน้นความคิดรวบยอด/หลักการ/ทักษะ/ลักษณะนิสัย และจุดประสงค์นำทางตามหัวข้อย่อย เป็นต้น
4. สร้างแผนการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ดังนี้
 - 4.1 สาระสำคัญ
 - 4.2 จุดประสงค์ปลายทาง
 - 4.3 จุดประสงค์นำทาง
 - 4.4 เนื้อหาสาระการเรียนรู้
 - 4.5 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.6 สื่อการเรียนการสอน
 - 4.7 การวัดและการประเมินผล

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 139-143) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้การจัดทำแผนการเรียนรู้ มีขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วมาพิจารณาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้
3. กำหนดจำนวนเวลา ระบุระดับชั้น
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้จากผลการเรียนรู้ รายปี / รายภาค ที่เลือกไว้เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา โดยยึดหลักการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของ ลินน์ มอริส (Lynn Morris) คือ บรรยายจุดหมายปลายทาง ไม่ใช่วิธีการ สะท้อนถึงระดับต่าง ๆ ของทักษะที่เกิดขึ้น ใช้คำกริยาที่เป็นรูปธรรม และใช้องค์ประกอบ 3 ส่วนตามของโรเบิร์ต เมจเจอร์ (Robert Mager) คือ พฤติกรรม (Overall behavior) สถานการณ์หรือเงื่อนไข (Important conditions) เกณฑ์ (Criterion)

5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับหัวข้อสาระการเรียนรู้ กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชา

6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้จะเป็นเนื้อหาใหม่ของมวลเนื้อหาที่กำหนดไว้ว่าจำเป็นต้องสอน

7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา
นั้นๆ

8. เลือกกิจกรรม และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

9. เลือกสื่ออุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา เช่น รูปภาพ บัตรคำ และวีดิทัศน์ เป็นต้น

10. จัดทำลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขั้นตอนการสอนตามธรรมชาติวิชา ตามจุดประสงค์นำทาง และควรคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เข้าไว้ในแต่ละขั้นตอนด้วย

11. กำหนดการวัดผลประเมินผลโดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งที่เกิดระหว่างเรียน ตามจุดประสงค์ย่อย/ นำทาง และที่เกิดหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการวัดหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น ปฏิบัติจริง การทดสอบความรู้ และการทำงานกลุ่ม เป็นต้น สำหรับขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้แสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการจัดการวางแผนการจัดการเรียนรู้

ที่มา : วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์ (2545) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จิรภัทร แก้วกู่ (2547: 13 -14) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้ หมายถึง แผนซึ่งครูเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน โดยวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการใช้สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งการเรียนรู้ แนวการวัดผลประเมินผล โดยการวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา หรือหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งยึดผลการเรียนที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่กำหนด อันสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น แผนการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผล
4. คำอธิบายรายวิชา
5. หน่วยการเรียนรู้
6. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
7. สาระการเรียนรู้ที่กำหนด อันสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

ช่วงชั้น

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 213, 218) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา รายปี หรือรายภาค และหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเขียนรายละเอียดแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้
2. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติ และค่านิยม
3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนชุมชน และท้องถิ่น
4. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

6. วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

ชนันท์ ธาตุทอง (2551: 134 -143) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเอกสารแนวทางสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่เป็นการนำวิชาหรือประสบการณ์ ที่จะต้องทำการสอนตลอดปีการศึกษาหรือตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับมีดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย รายวิชา ระดับชั้น เวลา
2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย
 - 2.1 ความเข้าใจที่คงทน
 - 2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ควรครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย การกำหนดจุดประสงค์สามารถแยกเป็นจุดประสงค์ปลายทางและจุดประสงค์นำทาง
 - 2.3 มาตรฐานเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้
 - 2.4 มาตรฐานการปฏิบัติได้ หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 - 2.5 ทักษะคร่อมวิชา ทักษะข้ามวิชา
 - 2.6 คำถามสำคัญ
 - 2.7 กิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.8 สื่อการจัดการเรียนรู้
 - 2.9 หลักฐานและวิธีการประเมิน
 - 2.10 เกณฑ์การประเมิน
3. ส่วนท้าย ประกอบด้วย บันทึกหลังสอน (แต่ละครั้ง) ชื่อครูผู้สอน
ความคิดเห็นของผู้บริหาร / ผู้เกี่ยวข้อง

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 79-80) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนหรือแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้พัฒนาคุณภาพตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ชวงชั้น ระดับชั้น ห้องเรียน ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หัวข้อเรื่อง สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เวลาที่ จัดการเรียนการสอน

2. มโนทัศน์ หรือสาระสำคัญ

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ (ความรู้ ทักษะ กระบวนการโดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ การได้ลงมือปฏิบัติ และเจตคติ เช่น ความตั้งใจ ความสนใจ การเห็นคุณค่า เป็นต้น)

4. เนื้อหาสาระ

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

6. การประเมินผลการเรียนรู้

7. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้

8. บันทึกหลังการจัดการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมาตามลำดับ สรุปได้ว่า การจัดทำแผนการเรียนรู้ คือ ความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยจัดเป็นขั้นตอน ตั้งแต่วิเคราะห์คำอธิบาย รายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้เพื่อนำมากำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของคุณ โดยตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้ กำหนดจำนวนเวลา ระดับชั้นที่สอน กำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องวัตถุประสงค์การเรียนรู้รายภาคและรายปี วิเคราะห์เนื้อหาการเรียน เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เลือกสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการ จัดการเรียนรู้ กำหนดวัดผลประเมินผลทั้งที่เกิดระหว่างเรียนและหลังเรียน

2. การออกแบบการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับครูในการ จัดการเรียนรู้ เพราะเป็นวิธีการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้มีนักวิชาการหรือนักการศึกษา กล่าวเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ชียงค์ พรหมวงศ์ (2543: 5) กล่าวว่า แนวทางในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างผูกพัน จนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ทางด้านร่างกาย (Physical) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วย ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนตื่นตัวพร้อมที่จะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น

2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของผู้เรียน

3. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมของสังคม (Social participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคมซึ่งจะส่งผลถึงการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ด้วย

ทิสนา เขมมณี (2543: 4-6) กล่าวว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างผูกพัน จนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับรู้ข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของผู้เรียน

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมของสังคม (Social participation) คือ กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคมซึ่งจะส่งผลถึงการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ด้วย

4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional participation) คือ กิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้เกิดความหมายต่อตนเอง มักเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประสบการณ์และความเป็นจริงของผู้เรียน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 218-219) กล่าวว่า ครูมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ออกแบบการเรียนรู้เพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาและพัฒนาตนเอง ในบรรยากาศและสถานการณ์ที่ครูจัดให้ผู้เรียนได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และนำไปสู่การสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างพึงพอใจ การจัดการผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มจะช่วยให้ครูมีข้อมูลสำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม สนองตอบความต้องการ ความถนัด ความสนใจและ

วิธีการหรือลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ครูจึงต้องวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบการเรียนรู้ หลักการวิเคราะห์ผู้เรียนและวิธีวิเคราะห์ผู้เรียน มีดังนี้

1. หลักการวิเคราะห์ผู้เรียน ควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1.1 ธรรมชาติของผู้เรียน เป็นเงื่อนไขของการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ธรรมชาติของผู้เรียนจะมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไปตามสภาพของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา วิธีคิด ค่านิยม ความเชื่อ ในด้านจิตวิทยาการในแต่ละช่วงอายุ การเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีความแตกต่างกัน รวมทั้งในทางสังคมด้วย ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงและวิเคราะห์ความแตกต่างให้ครอบคลุมทั้งด้านปรัชญาและจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน

1.2 ประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เดิม ผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมาไม่เหมือนกัน แม้จะผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสถานการณ์เดียวกัน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมีธรรมชาติและศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เป็นพื้นฐาน ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ใหม่

1.3 วิธีการเรียนรู้ หรือ ลีลาการเรียนรู้ ของผู้เรียนแต่ละคนไม่เหมือนกัน เดวิด คอลบ์ (David Kolb) ได้แบ่งผู้เรียนตามวิธีการเรียนรู้ไว้ 4 แบบ ได้แก่ ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนรู้จากจินตนาการของตนเอง จากการปฏิบัติ จากสามัญสำนึก และจากการคิดวิเคราะห์

2. วิธีวิเคราะห์ผู้เรียน มีขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการที่จะใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน เพื่อนำไปจัดกลุ่มผู้เรียน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ด้วยวิธีการต่างๆ

2.3 วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล โดยจำแนกให้เห็นองค์รวม 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจ สติปัญญา วุฒิภาวะ รวมทั้งวิธีการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 15-46) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ครูจำเป็นต้องมีความรู้ ในเรื่องจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กในระดับการศึกษาต่าง ๆ และหรือเด็กพิเศษ กระบวนการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวิเคราะห์ผู้เรียนและสามารถนำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร คุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นหัวใจสำคัญของการออกแบบการเรียนรู้ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา

ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตรสู่การสอนครูผู้สอนจะต้อง
ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้นในแต่ละกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทั้งในด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อวางแผนพัฒนา
ผู้เรียนในแต่ละชั้นให้ต่อเนื่องกันสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานช่วงชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อ
กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ และระบุกิจกรรมสำคัญสำหรับออกแบบการ
จัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ย่อยๆ ในแต่ละ
ครั้ง โดยพิจารณาให้ตอบสนองผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นนั้นๆ

ชนันท์ ธาตุทอง (2551: 222-227) กล่าวว่า การออกแบบการสอน
โดยใช้วิธีการสอนแบบย้อนกลับ (Backward design) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. อะไรที่ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้ เพื่อให้มีคุณภาพตามจุดประสงค์ของ
รายวิชา

2. ความคิดรวบยอดของเรื่องนั้นคืออะไร

3. มีคำถามสำคัญอะไรบ้าง

4. จะประเมินการเรียนรู้อย่างไร (ความรู้ ทักษะ กระบวนการและ
ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม)

5. เชื่อมโยงกับรายวิชาอื่นอย่างไร

6. มีลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมอย่างไร

7. ใช้อะไรเป็นสื่อและแหล่งการเรียนรู้

8. มีชิ้นงานอะไร และมีเกณฑ์การประเมินชิ้นงานเหล่านั้นอย่างไร

จากที่กล่าวมาตามลำดับ สรุปได้ว่า การออกแบบการเรียนรู้ คือ
ความรู้ความสามารถในการออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยยึดหลัก
ผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เก่ง ดี และมีความสุข ให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา
รู้จักทำ รู้จักพัฒนาและมีค่านิยมที่ดีงาม สอดคล้องกับความถนัดความสนใจและวัยของผู้เรียน โดย
ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีโอกาสได้ปฏิบัติจริง

3. การเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อการเรียนรู้ สื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพราะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้เป็นรูปธรรมและเป็นกระบวนการ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ได้มีนักวิชาการหรือนักการศึกษาให้ความหมายของสื่อ ประเภทของสื่อ และกล่าวเกี่ยวกับการเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1200) อธิบายความหมายของสื่อว่า หมายถึง การติดต่อให้ถึงกัน การชักนำให้รู้จักกัน และอธิบายความหมายของสื่อการศึกษาว่า หมายถึง วิธีการ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้เป็นสื่อในการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 244) กล่าวว่า สื่อการสอนหมายถึง สิ่งที่น่าความรู้ไปสู่ผู้เรียน อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์หรือไม่ใช่สิ่งพิมพ์ก็ได้

อำพร อังศรีพวง (2542: 5) กล่าวว่า สื่อการสอนสามารถจำแนกประเภทสื่อการสอน โดยใช้เกณฑ์ของการจัดระบบการเรียนการสอนได้ 7 ประเภท ดังนี้

1. สื่อการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน
2. สื่อการสอนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน
3. สื่อการสอนเพื่อพัฒนาความคิดและความเข้าใจของผู้เรียน
5. สื่อการสอนเพื่อช่วยดำเนินการเรียนการสอน
6. สื่อการสอนเพื่อสรุปบทเรียน
7. สื่อการสอนเพื่อประเมินผลการเรียนการสอน
8. สื่อการสอนเพื่อการสอนซ่อมเสริม

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 220-221) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้จำแนกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสารหนังสือตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จุลสาร จดหมาย จดหมายเหตุนันทิก และรายงาน เป็นต้น
2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ และกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน
3. สื่ออื่นๆ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สื่อกิจกรรมหรือกระบวนการ และสื่อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2550: 1) ได้จำแนกประเภทของสื่อไว้ ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่างๆ โดยใช้ตัวหนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์เป็นสื่อในการแสดง ความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ หนังสือเรียน/คั่นคว่ำ คู่มือ พจนานุกรม ภาพพลิก แผ่นพับ เอกสารหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร บันทึกลง และรายงาน เป็นต้น

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นใช้ควบคู่กับเครื่องมือไฮเทคทันสมัย หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยี ยังหมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ และการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

3. สื่ออื่นๆ ได้แก่

3.1 สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ซึ่งสามารถถ่ายทอด สาระความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ไปสู่บุคคลอื่น

3.2 สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและ สภาพแวดล้อมตัวผู้เรียน

3.3 สื่อกิจกรรม / กระบวนการ หมายถึง กิจกรรม หรือ กระบวนการที่ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดขึ้นเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ ใช้ในการฝึกทักษะซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ของผู้เรียน เช่น บทบาทสมมติ การทำโครงงาน เกม และเพลง เป็นต้น

3.4 สื่อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นใช้เพื่อประกอบการเรียนรู้ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง สถิติ รวมถึงสื่อประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ เช่น อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ และเครื่องมือช่าง เป็นต้น

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 98-99) กล่าวว่า ประเภทของสื่อการเรียนรู้ มีดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือเรียน เอกสารประกอบการเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และพจนานุกรมศัพท์ เป็นต้น

2. วัสดุ ได้แก่ ภาพ วีดิทัศน์ สไลด์ เทปบันทึกเสียง ทุนจำลอง
วีดิทัศน์ ของจริง ลูกโลก แผนที่ และแผนภาพ เป็นต้น

3. อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายวีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
เครื่องฉายภาพทึบเสียง เครื่องเล่นเทป และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4. กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น
นิทรรศการ ทักษะศึกษา การสัมภาษณ์ บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การสาธิต และการแสดง
ละคร เป็นต้น

5. บุคคล ได้แก่ ครู พระสงฆ์ ผู้เชี่ยวชาญ และวิทยากร เป็นต้น

6. สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องเรียน ห้องฟัง
บรรยาย ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการ ห้องบันทึกเสียง ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และห้องสวด
มนต์ เป็นต้น

7. แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วัฒนธรรม
ประเพณีของชุมชน ชีวิตความเป็นอยู่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ วัด
ศูนย์สถาน ตลาด ฟาร์มเกษตร ไร่ โรงงาน บริษัท ห้างร้านต่างๆ เป็นต้น

8. ธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ ได้แก่ ธรรมชาติที่อยู่
โดยรอบทั้งในโรงเรียนและธรรมชาติภายนอก การเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ ท้องฟ้า ดาวตก
และดวงจันทร์ เป็นต้น

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 222) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อการ
เรียนรู้มีดังนี้

1. การสร้าง/ผลิตสื่อการเรียนรู้เอง เช่น หนังสือเรียน และคู่มือครู/
คู่มือการสอน/คู่มือการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น ชุดการเรียนการสอน เช่น คู่มือแนะนำการใช้ชุดการ
เรียนการสอน ใบงานแบบฝึกหัด บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และสไลด์ เป็นต้น

2. บทเรียนสำเร็จรูป เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนใช้เพื่อการเรียนรู้ด้วย
ตนเอง เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)

3. แบบฝึกหัด/ แบบฝึกทักษะ/ แบบฝึกกิจกรรม

4. สื่อเสริมการเรียนรู้อื่นๆ เป็นสื่อที่มีสาระลึกซึ้งในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
หรืออาจมีสาระรวมหลายๆ เรื่องเพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

จากที่กล่าวมาตามลำดับ สรุปได้ว่า สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้
การเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อการเรียนรู้ คือ ความรู้ความสามารถในการเลือกใช้สื่อต่างๆ ได้

อย่างเหมาะสม ตรงกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการสอน รวมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อ ประเภทเทคโนโลยีต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียน และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสามารถในการพัฒนาสื่อที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีความสามารถในการเป็นผู้นำให้กับผู้เรียนในการสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย

4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้มีนักวิชาการหรือนักการศึกษากล่าวเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 33-35) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการเรียนรู้ให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลายสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 60) กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียน โดยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดคุณธรรมนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา สามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะของโครงการในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนโดยภาพรวม
2. บูรณาการเนื้อหาสาระและกิจกรรมสู่การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้
 - 2.1 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 2.2 พิจารณารายละเอียดสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
 - 2.3 ศึกษาวิเคราะห์คุณธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการแยกแยะคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง เงื่อนไข และหลักการสำคัญในเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจน

2.4 นำรายละเอียดของเนื้อหาสาระและหลักคุณธรรมที่วิเคราะห์ได้ใน ข้อ 3 ย่อย บรรจุเพิ่มเติมในหน่วยการเรียนรู้ที่ทำไว้แล้ว หรืออาจกำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ขึ้นใหม่กรณีที่กลุ่มสาระการเรียนรู้นั้นมีจุดเน้นสำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาสาระหรือคุณธรรมนั้น หรืออาจสร้างเป็นหน่วยบูรณาการที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระและกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน

2.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และปฏิบัติการสอนตามแผน

2.6 ประเมินผลผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะหรือคุณธรรมตามที่ระบุไว้ในหน่วยการเรียนรู้

ดวงกมล สินเพ็ง (2551: 109-120) กล่าวว่า กิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

1. กิจกรรมในหลักสูตร ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทุกแห่งต้องจัดให้ผู้เรียน และมีการประเมินผลเป็น ผ่าน และไม่ผ่าน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1.1 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจตามความต้องการของผู้เรียน และกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์

1.2 กิจกรรมแนะแนว ได้แก่ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ และการแนะแนวด้านชีวิตและสังคม

2. กิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน ประกอบด้วย กิจกรรมระดับชั้น กิจกรรมระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมระดับโรงเรียน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 กิจกรรมระดับชั้น เป็นกิจกรรมที่ครูประจำชั้นและผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นจัดร่วมกัน เช่น การจัดตกแต่งป้ายนิเทศในแต่ละห้องเรียน และป้ายนิเทศระดับชั้นที่ส่งเสริมความรู้ และเหตุการณ์ปัจจุบัน การแข่งขันวิชาการในระดับชั้น เป็นต้น

2.2 กิจกรรมระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น โครงการธรรมะตามสาย กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ กิจกรรมเทิดพระเกียรติ และโครงการแข่งขันตอบปัญหา เป็นต้น

2.3 กิจกรรมระดับโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการส่งเสริมค่านิยมอันดีงาม (ด้านกีฬา ดนตรี นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาไทย) เป็นต้น

จากที่กล่าวมาตามลำดับ สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คือ ความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมหลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัยของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการ การคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการแก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเต็มเต็มความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4. ระบบการบริหารและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในเครือ สารสาสน์

4.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์

โรงเรียนสารสาสน์พิทยาเป็นโรงเรียนแห่งแรกของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ได้เปิดทำการสอนในปี พ.ศ. 2507 นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2551 ได้มีการจัดสร้างโรงเรียนเพิ่มเติมอีก เป็นจำนวน 22 โรงเรียน จำแนกออกเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสามัญ 7 โรงเรียน หลักสูตรอาชีวศึกษา 2 โรงเรียน หลักสูตรสามัญและหลักสูตรสองภาษา 11 โรงเรียน และหลักสูตรสองภาษา 2 โรงเรียน

โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสามัญมี 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสารสาสน์พัฒนา โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์ โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร โรงเรียนสารสาสน์สมุทรสาร โรงเรียนตรอกจันทน์วิทยา โรงเรียนชาลยเวทย์ศึกษา และโรงเรียนสารสาสน์ธนบุรี

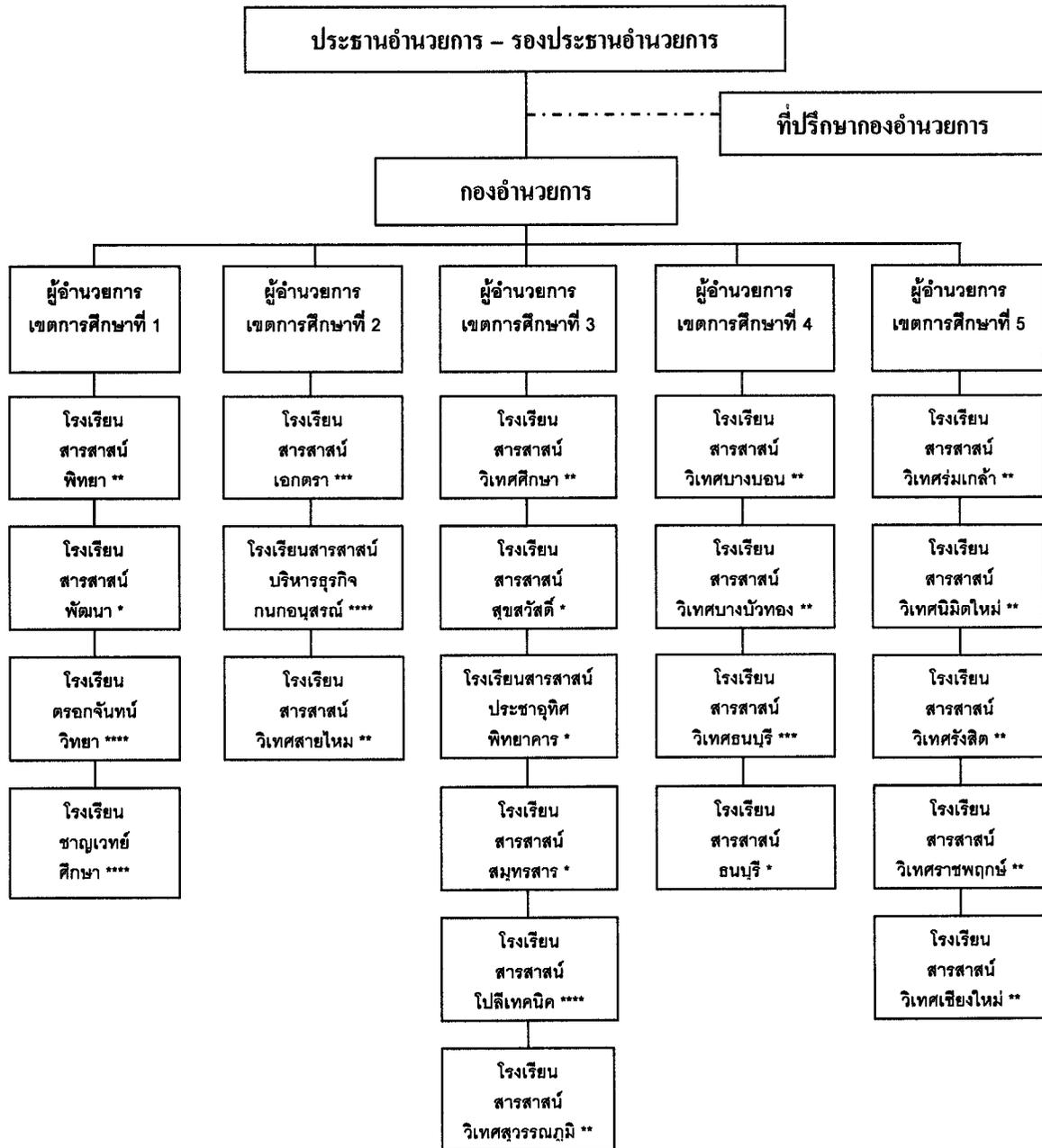
โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรอาชีวศึกษา มี 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสารสาสน์ไปลีเทคนิค และโรงเรียนสารสาสน์บริหารธุรกิจกอนอนุสรณ์

โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสามัญและหลักสูตรสองภาษาควบคู่กันมี 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสายไหม โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต โรงเรียนสารสาสน์วิเทศราชพฤกษ์ โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสุวรรณภูมิ และโรงเรียนสารสาสน์วิเทศเชียงใหม่

ส่วนโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะหลักสูตรสองภาษาเท่านั้นมี 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา และโรงเรียนสารสาสน์วิเทศธนบุรี (กองอำนวยการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ 2551: 6)

4.2 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนในเครือสารสาสน์

โรงเรียนในเครือสารสาสน์ได้แบ่งโครงสร้างการบริหารโรงเรียน ออกเป็น 5 เขตการศึกษา ดังภาพที่ 2.2

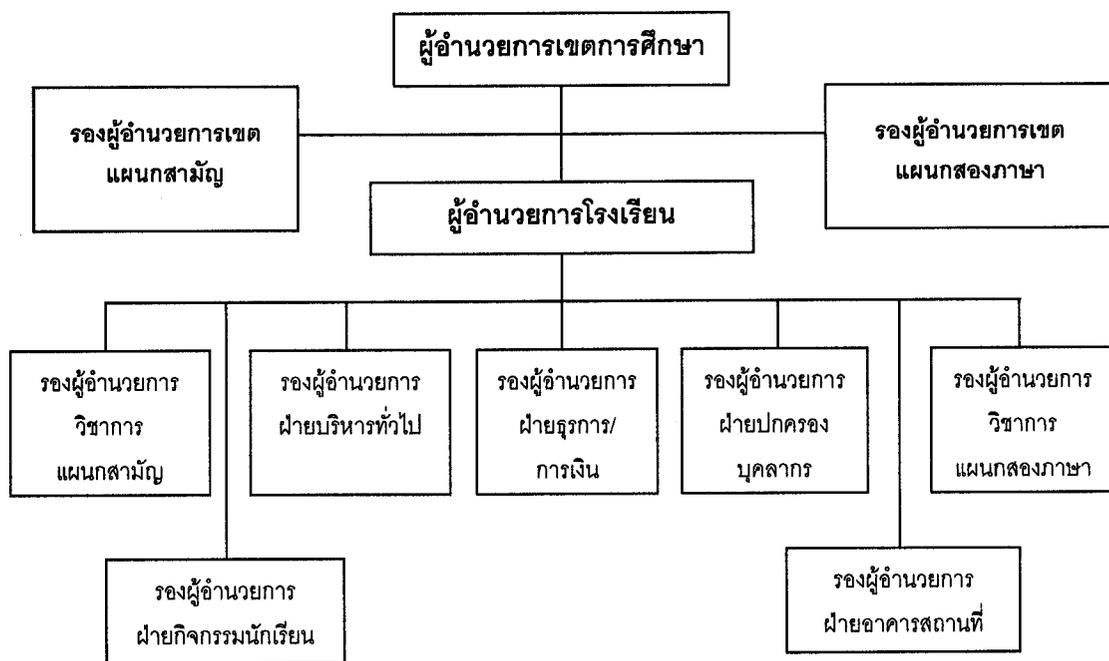

ภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างการบริหารโดยภาพรวมของโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ที่มา: กองอำนวยการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ (2551) วารสาร สายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โรงเรียนในเครือสารสาสน์ กรุงเทพมหานคร หน้า 8

- หมายเหตุ * หมายถึง โรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่เปิดสอนแผนกสามัญ
 ** หมายถึง โรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่เปิดสอนแผนกสามัญ และแผนกสองภาษา
 *** หมายถึง โรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่เปิดสอนเฉพาะแผนกสองภาษา
 **** หมายถึง โรงเรียนในเครือสารสาสน์หลักสูตรอาชีวศึกษา

สำหรับโครงสร้างการบริหารระดับโรงเรียนของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ปรากฏดังรายละเอียดในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แสดงโครงสร้างการบริหารระดับโรงเรียนของโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ที่มา: กองอำนวยการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ (2551) วารสาร สายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียน
 ในเครือสารสาสน์ โรงเรียนในเครือสารสาสน์ กรุงเทพมหานคร หน้า 35

4.3 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในเครือสารสาสน์

4.3.1 หลักสูตรที่เปิดสอน

โรงเรียนในเครือสารสาสน์จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เปิดสอนหลักสูตรสามัญ และหลักสูตรสองภาษา จัดเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน ประเภทสามัญ เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สาระการเรียนรู้ที่สอนในหลักสูตรสามัญ และหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ มี 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เป็นการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและสังคมศึกษาในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่เรียนเฉพาะกับครูไทย

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสองภาษา เป็นรูปแบบ “สองภาษาในเนื้อหาเดียวกัน” โดยจัดเฉพาะบางกลุ่มสาระการเรียนรู้เท่านั้น ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (Mathematics) วิทยาศาสตร์ (Science) และสุขศึกษา (Health education) ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนเนื้อหาสาระความรู้เป็นภาษาไทยก่อนแล้วจึงเรียนเนื้อหาสาระเดียวกันเป็นภาษาอังกฤษในคาบเรียนถัดไป นอกนั้นจะต้องเรียนเนื้อหาสาระเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและสังคมศึกษาในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทยซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนเป็นภาษาไทย

4.3.2 การรับนักเรียน

1) หลักสูตรสามัญ

- (1) รับนักเรียนชาวไทยเท่านั้น
- (2) จำนวนนักเรียน ห้องละไม่เกิน 35 คน และมีครูชาวไทยประจำชั้น 1 คน และมีครูชาวไทยประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสม

2) หลักสูตรสองภาษา

- (1) รับนักเรียนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ
- (2) จำนวนนักเรียน ห้องละไม่เกิน 30 คน มีครูชาวไทยประจำชั้น 1 คน และมีครูชาวต่างชาติประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสม

4.4 คุณลักษณะของครู

ในปี พ.ศ. 2551 โรงเรียนในเครือสารสาสน์มีจำนวนครูชาวไทยทั้งหมดจำนวน 2,931 คน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนชาวไทยจำนวน 508 คน และมีจำนวนครูชาวต่างชาติทั้งหมดจำนวน 882 คน (กองอำนวยการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ 2551: 11)

4.4.1 คุณสมบัติของครูผู้สอน

โรงเรียนในเครือสารสาสน์ได้กำหนดคุณสมบัติทั้งครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติ ไว้ดังนี้

- 1) ด้านความรู้ มีความรู้ในเรื่องที่สอน และเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในสายกลุ่มสาระการเรียนรู้เฉพาะของตน มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการสอน และจิตวิทยาการพัฒนการเรียนรู้
- 2) มีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้ผู้เรียนเข้าใจ มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
- 3) มีเจตคติที่ดีต่อความเป็นครู มีความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน มีความสนใจและตั้งใจในการถ่ายทอดวิชาความรู้ ความเป็นกัลยาณมิตรและหวังดีต่อผู้เรียน
- 4) ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

4.4.2 การคัดเลือก

โรงเรียนในเครือสารสาสน์มีวิธีการและขั้นตอนในการคัดเลือกบุคลากรครูเข้าปฏิบัติงานสอน โดยครูทุกคนจะต้องมีคุณสมบัติ และผ่านกระบวนการคัดเลือก ดังนี้

- 1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร จากใบสมัคร และหลักฐานอื่นๆ
- 2) สอบสัมภาษณ์ทั่วไป
- 3) ทดสอบความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สมัคร โดยใช้การสัมภาษณ์ ในรูปของคณะกรรมการ สำหรับครูชาวไทยมีการทดสอบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับครูที่เป็นเจ้าของภาษาอังกฤษ
- 4) สอบข้อเขียน ภาคความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษและความสามารถในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สมัคร
- 5) สอบสอน หรือทดลองสอน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

เทพี ไวประดับ (2534: 144) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนทุกกลุ่มประสบการณ์ มีความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้ความเข้าใจด้านการเตรียมการสอนและการใช้สื่อการสอนในระดับมาก มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

สุทธิพงษ์ ยงค์กมล (2543: 250-254) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ การฝึกอบรมบุคลากรทุกฝ่ายให้มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาบรรทัดฐานการดำเนินงานโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมจิตสำนึกที่ดีงามในการปฏิบัติงาน และการส่งเสริมให้มีความมุ่งมั่นปฏิบัติงานสู่ความสำเร็จ ปัจจัยด้านการรับรู้ของบุคลากร ระดับที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ การรับรู้กฎระเบียบและข้อบังคับการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน การรับรู้บทบาทหน้าที่และเป้าหมายในงานที่ตนรับผิดชอบ และการรับรู้เป้าหมายของโรงเรียนถูกต้องตรงกัน ปัจจัยด้านบุคลิกภาพของบุคลากร ระดับที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ การมีบุคลิกภาพสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีของโรงเรียน การมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับหน้าที่ และบุคลากรปรับเปลี่ยนบุคลิกได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ปัจจัยด้านการเรียนรู้ของบุคลากร ระดับที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ การมีกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาด้วยวิธีหลากหลาย ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ระดับที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ มีการกำกับติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา มีระบบการใช้วัสดุครุภัณฑ์ร่วมกันอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด และมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

อุทุมพร ชื่นวิญญา (2545: 144-145) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ กรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนมีคุณวุฒิตรงตามวิชาที่สอนและมีประสิทธิภาพในการสอนอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชาและสอดคล้อง

กับหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง การจัดครูเข้าสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอนของครูอยู่ในระดับมาก

พริมรศ นนทภักดี (2547: 266) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยพหุกรณีเพื่อศึกษาการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า อาจารย์ทั้ง 2 โรงเรียน (โรงเรียนเบญจมราชูทิศ และโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง) มีความเข้าใจหลักสูตรการสอนค่อนข้างดี และทำการสอนด้วยตนเอง โดยโรงเรียนเบญจมราชูทิศ มีการตรวจสอบเอกสารประกอบการสอนและข้อสอบของอาจารย์เพื่อตรวจเช็คความถูกต้องเรื่องภาษาและเนื้อหา การสอนของอาจารย์ทั้งสองโรงเรียนเน้นการบรรยายเหมือนกัน การวัดผลส่วนใหญ่ใช้การสอบโดยเน้นข้อเขียน ซึ่งเป็นข้อสอบที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียน

เสาวภา จันทร์สงค์ (2547: 161-164) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการจัดการหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในด้านการจัดทำแผนการสอน โรงเรียนสองภาษาส่วนหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรชาวต่างชาติขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน ในด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนสองภาษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนสองภาษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน ในด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนสองภาษาส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการวัดและประเมินผล

เศรษฐภรณ์ หน่อคำ (2548: 149-150) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนสองภาษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าเรียนของนักเรียนและผู้ปกครอง ความรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของครูและความสามารถในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู ด้านกระบวนการ ตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุด ได้แก่ การจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนตามที่กรมวิชาการกำหนดไว้เป็นภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูไทยกับครูต่างชาติ ด้านผลผลิต ตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุด ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระตามเป้าหมายของโรงเรียน

สุวาทีนี สลีอ่อน (2549: 101-102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนสองภาษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารและ ครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านการวางแผนมีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกระตุ้นจูงใจมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนปัญหา การบริหารการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาเอกชน คือ การสรรหาครู และบุคลากรที่มี ความสามารถ ส่วนปัญหาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาเอกชน ในความคิดของครู ส่วนใหญ่คือ การพิจารณาให้ค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พาซ (Paz, 1980: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบ่งชี้ความสามารถ/ ทักษะ ของครูผู้สอนสองภาษาเป็นภาษาอังกฤษและภาษาสเปน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ช่วงการฝึกก่อน การสอน (Pre-service) มีปัจจัยหลักที่สำคัญอยู่ 5 ประการ คือ ภาษา วัฒนธรรม การ ประเมินผล เทคนิคการจัดการห้องเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ช่วงการ ฝึกสอน (In-service) มีปัจจัยหลักที่สำคัญอยู่ 5 ประการ คือ ภาษา วัฒนธรรม การประเมินผล การประยุกต์ทฤษฎีและปรัชญา และเทคนิคการจัดการห้องเรียน ช่วงผู้ฝึกสอนครู (Teacher trainer) มีปัจจัยหลักที่สำคัญอยู่ 5 ประการ ต่อความสามารถ/ ทักษะอันจำเป็นต่อครูสอนสอง ภาษาคือ ภาษา วัฒนธรรม การประเมินผล การประยุกต์ทฤษฎีและปรัชญา และเทคนิคการ จัดการห้องเรียน

คาร์โดนา (Cardona, 1982: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องการฝึกสอนครูกับ นักเรียนที่มีความสามารถ/ ทักษะทางภาษาอังกฤษที่จำกัด: การศึกษาถึงข้อจำเป็นสำหรับการ สอนสองภาษาและการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในการฝึกสอนมี สิ่งสำคัญ 5 ประการดังนี้ การปรับการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคลในหลักสูตรสอง ภาษาหรือการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง การจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย ภายในห้องเรียน การแบ่งปันวิธีการและเทคนิคการสอนกับครูคนอื่น การพิจารณานักเรียนที่มี ทักษะทางภาษาอังกฤษจำกัด และการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองและผู้อาศัยในชุมชน

ฮอสเสินี (Hosseiny, 1985: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเข้าใจของ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ต่อความต้องการการฝึกก่อนการสอน (Pre-service) และ การฝึกสอน(In-service) ของหลักสูตรการประเมินฝึกสอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองให้ความสำคัญกับความสามารถ/ ทักษะในการสอนภาษา (การเขียน

แผนการสอน การใช้อุปกรณ์ การใช้สื่อ เทคนิคการสอน) ซึ่งมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์มากกว่าความสามารถ/ ทักษะในการเรียนภาษาและภาษาศาสตร์

อเล็กซานโดรวิช (Alexandrowicz, 1996: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาฝึกสอนครู : ประสิทธิภาพของหลักสูตรการศึกษาของครูสองภาษาในแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาครูสองภาษาได้ฝึกฝนเตรียมความพร้อมครูในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ แต่เป็นการเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมกับวัฒนธรรม แต่ไม่เหมาะสำหรับการแนะนำนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน ปัจจัยในการจัดหลักสูตรการศึกษาครูสองภาษาที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความหลากหลาย ความชำนาญในการสอน บริบททางสังคม-วัฒนธรรม ความเชื่อ และการวางแผน ปัญหาของครูสองภาษาได้แก่ การจัดการห้องเรียน การจัดสื่ออุปกรณ์ภายในห้องเรียน ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง นักเรียนที่มีความแตกต่างทางความรู้และภาษา โครงสร้างของหลักสูตรสองภาษาก่อให้เกิดความขัดแย้งของหลักสูตรรวม การจ้างงานและการรับสมัครนักเรียน แนวทางการสอนของคณะและแผนหลักสูตร

ลูคัส (Lucas, 1997: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเชิงเปรียบเทียบความเข้าใจ / ความคิดเห็นของครูผู้เริ่มสอนสองภาษาในช่วงปีแรก ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้เริ่มการสอนสองภาษากับผู้เรียนที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษที่จำกัด ได้เห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอนภาษาในเบื้องต้น การจัดห้องเรียน การให้ผู้ปกครองเป็นแหล่งความรู้ และวัดระดับความก้าวหน้า และควรจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษา ครูพิเศษที่สามารถพูดสื่อสารสองภาษา และควรกำหนดข้อยกเว้นอย่างชัดเจนในการจัดตำแหน่งครูผู้สอน

โทร์เปย์ (Torpey, 2003: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับความขัดแย้งของครูเจ้าของภาษาอังกฤษในต่างประเทศตามมุมมองทางโครงสร้างของสังคม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความขัดแย้งที่รุนแรงได้เกิดขึ้นระหว่างครูชาวญี่ปุ่นและครูเจ้าของภาษาอังกฤษ โดยมีประเด็นความขัดแย้งหลักๆ ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านสภาพแวดล้อมต่างพรมแดน ด้านการใช้ภาษา ด้านรูปแบบการสื่อสาร ด้านการบริหารงาน ด้านศีลธรรม ด้านเชื้อชาติ ด้านภูมิประเทศ ด้านคุณค่าทางสังคม และด้านสาระของผู้หญิง

เมาส์ซู (Moussu, 2006: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องเจตคติของนักเรียน ความเข้าใจของครูผู้สอน ความคิดและแนวปฏิบัติของผู้บริหารศูนย์การสอนภาษาอังกฤษต่อครูเจ้าของภาษาอังกฤษและครูผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อครูเจ้าของภาษาอังกฤษ มากกว่าครูผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง นักเรียนมีเจตคติดีขึ้นเมื่อนักเรียนได้เรียนและรู้จักกับครูเจ้าของภาษาอังกฤษและ

ครูผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ครูผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองไม่จำเป็นต้องรู้กฎการใช้ไวยากรณ์อย่างเชี่ยวชาญ แต่ต้องมีความสามารถทางการฟังและการพูดได้เป็นอย่างดี ครูผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ขาดความมั่นใจในทักษะด้านภาษา และทักษะด้านการสอน ประสบการณ์การสอนของครูผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองอยู่ในระดับมาก

เฉิน (Chen, 2007: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเท่าเทียมและไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาที่พบในนักเรียนหลักสูตรสองภาษาของประเทศจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในห้องเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความเท่าเทียมทางการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาของประเทศจีนตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1990 ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางที่ดีที่สุดที่สามารถมอบโอกาสทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกันของเด็กนักเรียนที่มีวัฒนธรรม และมีพื้นฐานการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งได้นำเสนอมาโดยลำดับ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในด้านความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีจัดการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด เป็นผู้มีความรู้ดี มีความสุข มีลักษณะพึงประสงค์ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ซึ่งได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 608 คน จำแนกเป็น ครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 317 คน และครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น จำนวน 291 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ปีการศึกษา 2549 จำนวน 235 คน จำแนกเป็นครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 119 คน และครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น จำนวน 116 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครีจซีและมอร์แกน (นิตยา ภัทสรศิริ และ นรา สมประสงค์ 2549: 12) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ง) โดยดำเนินการสุ่มตามขั้นตอนดังนี้

1.2.1 จำแนกครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามภาษาแม่ของครูผู้สอน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

1.2.2 สุ่มครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ จากบัญชีรายชื่อครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เรียงตามลำดับให้ได้จำนวนครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนด ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษ จำนวน 32 คน คณิตศาสตร์ จำนวน 32 คน วิทยาศาสตร์ จำนวน 31 คน
 สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 24 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 119 คน

1.2.3 สุ่มครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบจาก
 บัญชีรายชื่อครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เรียงตามลำดับให้ได้จำนวนครูผู้สอนที่เป็นกลุ่ม
 ตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนด ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
 จำนวน 32 คน คณิตศาสตร์ จำนวน 32 คน วิทยาศาสตร์ จำนวน 29 คน สุขศึกษาและ
 พลศึกษา จำนวน 23 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 116 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่ง
 ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

จำนวน 41 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ
- 2) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ
- 3) ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ จำนวน 11 ข้อ
- 4) ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการ
 เรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด
 ในการจัดทำเครื่องมือการวิจัย

2.2.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ แบบมาตรา
 ประมาณค่า 5 ระดับ และข้อคำถามปลายเปิด

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ
 พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค) พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (Index of congruence -- IOC) ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าความสอดคล้องระหว่าง .06 - 1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 60 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้รับจากการทดลองมาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามสูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .97 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.2.5 แปลแบบสอบถามฉบับภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการแปลแบบย้อนกลับ (Back translation approach)

2.2.6 นำแบบสอบถามฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2.7 นำแบบสอบถามไปจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2550 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการเขตโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสืออนุญาตของผู้อำนวยการเขตโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมนัดหมายวันขอรับคืนแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 235 ฉบับ ได้รับคืนทั้ง 235 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน แล้วคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืน มีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 นำแบบสอบถามมาลงรหัสในแบบลกรหัสวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เกี่ยวข้องด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ

4.2.2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535: 100)

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51 - 5.00	มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา จำแนกตาม ภาษาแม่ โดยใช้การทดสอบค่าที

4.4 เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

5.1 สถิติพื้นฐานที่ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ทางเดียว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนใน
เครือข่ายสาสน์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสอง
ภาษา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 - 4.10

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภาษาแม่ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ภาษาแม่ของครูผู้สอน	235	100
1.1 ภาษาอังกฤษ	119	50.64
1.2 ภาษาอื่น	116	49.36
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน	235	100
2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	64	27.23
2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	64	27.23
2.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	60	25.54
2.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	47	20.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดเป็นครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตร สองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตร
สองภาษา ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2 - 4.6

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา จำแนกรายด้าน

ด้าน	ระดับความรู้ความสามารถ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.12	0.62	มาก
2. การออกแบบการเรียนรู้	4.06	0.60	มาก
3. การเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่อการเรียนรู้	3.88	0.65	มาก
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.83	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย	3.97	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์มี
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
คือ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและสร้าง
สื่อการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละด้าน จำแนกเป็นรายข้อ
ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3 - 4.6

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ

รายการ	ระดับความรู้ความสามารถ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา หรือสาระการเรียนรู้รายปีและ รายภาค เพื่อนำมากำหนดหน่วยการเรียนรู้และคาบเวลา	4.11	0.82	มาก
2. การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้รายปีและรายภาคให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	4.18	0.74	มาก
3. การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมากำหนดเป็น จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้	4.08	0.78	มาก
4. การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมากำหนดเป็น จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะ/ กระบวนการ	4.03	0.83	มาก
5. การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมากำหนด เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านเจตคติ และค่านิยม	4.06	0.79	มาก
6. การเลือกหรือขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ของผู้เรียน	4.23	0.77	มาก
7. การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	4.21	0.76	มาก
8. การเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ธรรมชาติผู้เรียนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.13	0.80	มาก
9. การเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลครอบคลุมพฤติกรรม และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	3.97	0.85	มาก
10. การเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้ เหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.19	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	4.12	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์
มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดย
รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเลือกหรือขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของ

ผู้เรียน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลครอบคลุม พฤติกรรมและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ
 ครูผู้สอน หลักสูตรสองภาษา ด้านการออกแบบการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ

รายการ	ระดับความรู้ความสามารถ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร ทั้งระดับช่วงชั้นและชั้นปี	4.04	0.78	มาก
2. การออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย ของผู้เรียน	4.09	0.75	มาก
3. การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพื่อให้ตอบสนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปราย เป็นต้น	4.05	0.76	มาก
4. การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไป บูรณาการเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันในชุมชน	4.03	0.72	มาก
5. การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง	4.16	0.74	มาก
6. การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมและ เจตคติที่ดี	4.20	0.76	มาก
7. การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้กระบวนการคิด เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น	4.07	0.76	มาก
8. การออกแบบการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การระดมสมอง เป็นต้น	4.00	0.84	มาก
9. การออกแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้านพหุปัญญา	3.84	0.84	มาก
10. การออกแบบการเรียนรู้โดยจัดสภาพแวดล้อมและ บรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.16	0.79	มาก
รวม	4.06	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสภาสภาน์
 มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ด้านการออกแบบการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดย
 รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมและเจตคติที่ดี

ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การออกแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้าน
พหุปัญญา

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและ/หรือสร้างสื่ออุปกรณ์การ
เรียนรู้ จำแนกรายข้อ

รายการ	ระดับความรู้ความสามารถ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การใช้สื่อการสอนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บัตรคำ แถบประโยค เป็นต้น	4.25	0.82	มาก
2. การใช้สื่อการสอนประเภทสื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุโทรทัศน์ วีดิทัศน์ เป็นต้น	3.72	1.05	มาก
3. การใช้สื่อการสอนประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น	3.45	1.09	ปานกลาง
4. การใช้สื่อการสอนที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น สวนพฤกษศาสตร์ สวนสาธารณะ เป็นต้น	3.71	1.04	มาก
5. การใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม / กระบวนการ เช่น เกม เพลง บทบาทสมมติ เป็นต้น	4.21	0.87	มาก
6. การใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ เป็นต้น	4.12	0.90	มาก
7. การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์เฉพาะทาง เช่น อุปกรณ์ วิทยาศาสตร์ ห้องโสตทัศนศึกษา (Sound Lab) อุปกรณ์กีฬา เป็นต้น	3.71	1.12	มาก
8. การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บัตรคำ แถบประโยค เป็นต้น	4.26	0.85	มาก
9. การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทกิจกรรม / กระบวนการ เช่น เกม เพลง บทบาทสมมติ เป็นต้น	4.20	0.85	มาก
10. การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์ วิทยาศาสตร์ อุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้อื่นๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ เป็นต้น	3.71	0.98	มาก
11. การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทอิเล็กทรอนิกส์ / คอมพิวเตอร์ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อีเลิร์นนิ่ง (E-Learning) เป็นต้น	3.29	1.10	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.88	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์
มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและ / หรือสร้างสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้อยู่ใน
ระดับมากทุกรายการ ยกเว้น การใช้สื่อการสอนประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต
บทเรียนสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น และการสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภท

อิเล็กทรอนิกส์ /คอมพิวเตอร์ เช่น บทเรียนสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อีเลิร์นนิ่ง (E-Learning) เป็นต้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำแนกรายข้อ

รายการ	ระดับความรู้ความสามารถ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ เช่น การตอบปัญหาชิงรางวัล กิจกรรมคนเก่ง ประจำสัปดาห์ เป็นต้น	3.71	0.92	มาก
2. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เช่น ชมรมกีฬา ชมรมภาษาและวัฒนธรรม เป็นต้น	3.57	1.06	มาก
3. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็นและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้	3.92	0.79	มาก
4. การจัดกิจกรรมที่เน้นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน	3.99	0.78	มาก
5. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยและเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน	4.11	0.79	มาก
6. การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้านทักษะชีวิต เช่น การทำอาหาร งานประดิษฐ์ เป็นต้น	3.64	1.06	มาก
7. การจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.00	0.86	มาก
8. การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.02	0.80	มาก
9. การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.72	0.94	มาก
10. การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม	3.65	0.95	มาก
รวมเฉลี่ย	3.83	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยและเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เช่น ชมรมกีฬา ชมรมภาษาและวัฒนธรรม เป็นต้น

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน หลักสูตรสองภาษา

3.1 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามภาษาแม่ของครูผู้สอน ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามภาษาแม่ของครูผู้สอน

ด้าน	ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่น		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.09	0.64	4.14	0.60	0.63	.53
2. การออกแบบการเรียนรู้	4.06	0.59	4.07	0.59	0.19	.85
3. การเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่อการเรียนรู้	3.82	0.63	3.93	0.67	1.22	.22
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.80	0.68	3.86	0.65	0.71	.48
รวม	3.94	0.55	4.00	0.55	0.80	.42

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ กับครูผู้สอนครูที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์โดยใช้การวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

ความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู	ระหว่างกลุ่ม	3	1.05	0.35	0.916	.43
	ภายในกลุ่ม	231	88.52	0.38		
	รวม	234	89.58			
ด้านการออกแบบการเรียนรู	ระหว่างกลุ่ม	3	1.76	0.59	1.680	.17
	ภายในกลุ่ม	231	80.57	0.35		
	รวม	234	82.33			
ด้านการเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อการเรียนรู	ระหว่างกลุ่ม	3	3.13	1.05	2.514	.06
	ภายในกลุ่ม	231	96.00	0.42		
	รวม	234	99.13			
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู	ระหว่างกลุ่ม	3	1.15	0.38	0.855	.47
	ภายในกลุ่ม	231	103.25	0.45		
	รวม	234	104.40			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.54	0.51	1.706	.17
	ภายในกลุ่ม	231	69.57	0.30		
	รวม	234	71.11			

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
หลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามความถี่ ปรากฏผลดังรายละเอียดใน
ตารางที่ 4.9 - 4.10

ตารางที่ 4.9 แสดงรายการปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา
โรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามความถี่

รายการปัญหา	ความถี่
1. ครูที่เป็นคนต่างชาติส่วนใหญ่ไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ เนื่องจากไม่เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ดีพอ	32
2. ครูบางส่วนไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์หรืออย่างเป็น ระบบ หรือแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้	28
3. ครูบางส่วนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ	25
4. ครูบางส่วนไม่สามารถสร้างสื่อการสอนหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทอิเล็กทรอนิกส์ / คอมพิวเตอร์ได้	22
5. ในบางบทเรียนครูไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้และวัย ของผู้เรียนได้	19
6. ครูผู้สอนที่เป็นคนต่างชาติบางส่วน ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามที่ วางแผนไว้	15

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสอง
ภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เรียงตามลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 3 รายการแรก ได้แก่
ครูที่เป็นคนต่างชาติส่วนใหญ่ไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัดและความ
สนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ เนื่องจากไม่เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยดีพอ ครูบางส่วนไม่
สามารถออกแบบการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์หรืออย่างเป็นระบบ หรือแก้ปัญหาที่

ซับซ้อนได้ และครูบางส่วนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนกำหนดไว้ เนื่องจากผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามรายการปัญหา

รายการเสนอแนะ

1. ควรจัดอบรมครูต่างชาติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยดีพอ จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้
 2. ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้อ เพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้
 3. ควรทำการวัดและประเมินผลระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อน และสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนจนกว่าจะสอบผ่านเกณฑ์
 4. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการสร้างสื่อการสอน หรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทอิเล็กทรอนิกส์ / คอมพิวเตอร์ และกระตุ้นให้ใช้สื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ / คอมพิวเตอร์ มากขึ้น
 5. ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ในบทเรียนที่ยากต่อการออกแบบการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้อ ในบทเรียนที่ยากมากขึ้น
 6. ควรจัดอบรมครูต่างชาติเชิงปฏิบัติการให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อให้ครบถ้วนตามที่วางแผนไว้
-

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เรียงลำดับตามรายการปัญหา 3 รายการแรก ได้แก่ ควรจัดอบรมครูต่างชาติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยดีพอ จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้อ เพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ และควรทำการวัด

และประเมินผลระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อน และสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับความรู้พื้นฐาน
ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนจนกว่าจะสอบผ่านเกณฑ์ ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามภาษาแม่ และกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 *กลุ่มตัวอย่าง* ได้แก่ ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 235 คน จำแนกเป็นครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 119 คน และครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น จำนวน 116 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ

1.2.2 *เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย* เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .97

1.2.3 *การเก็บรวบรวมข้อมูล* ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2550 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 235 ฉบับ และได้รับคืนมาจำนวน 235 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 *การวิเคราะห์ข้อมูล* ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- 3) เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามภาษาแม่ โดยใช้การทดสอบค่าที
- 4) เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
- 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่

1.3 ผลการวิจัย พบว่า

- 1.3.1 ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่อการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับ
- 1.3.2 ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ กับครูที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน
- 1.3.3 ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน
- 1.3.4 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ครูที่เป็นคนต่างชาติส่วนใหญ่ไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ เนื่องจากไม่เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยดีพอ ครูบางส่วนไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ หรือแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ และครูบางส่วนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสาธิต ได้แก่ ควรจัดอบรมครูต่างชาติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมไทยดีพอ จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับ ผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์หรืออย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ และควรทำการวัดและประเมินผลระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อน และสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับ ความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนจนกว่าจะสอบผ่านเกณฑ์ ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสาธิต มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและ สร้างสื่อการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของเทพี ไวประดับ (2534: 144) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ ด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนทุกกลุ่มประสบการณ์ มีความรู้ความเข้าใจด้านการเตรียมการ สอนและการใช้สื่อการสอนในระดับมาก

การที่ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสาธิต มีสมรรถนะในการ จัดการเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจมีสาเหตุมาจาก โรงเรียนในเครือสาธิตทุกโรงเรียน มีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มีการอบรมครูใหม่ทุกปีการศึกษาให้รับทราบนโยบายของ โรงเรียน เพื่อจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการติดตาม กำกับ และนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและทำอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของ ครูสม่ำเสมอ โดยใช้การทดสอบย่อยผู้เรียนทุกห้องเรียน ในด้านเนื้อหาสาระความรู้ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา อย่างน้อยกลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 2 ครั้งต่อเดือน และทำการสอบประเมินผู้เรียนในด้านการอ่านและการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ อย่างน้อยภาค เรียนละ 2 ครั้ง เพื่อประเมินความรู้ของผู้เรียน และจะแจ้งผลการประเมินให้ครูผู้สอนรับทราบเป็น ลายลักษณ์อักษรในวันถัดไป ทำให้ครูต้องศึกษาค้นคว้าและพัฒนาความรู้ ทักษะทางการสอนของ

ตนเองให้ดียิ่งขึ้นตลอดเวลา ด้วยเหตุดังกล่าว จึงอาจเป็นสาเหตุให้ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการศึกษาที่พบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ที่มีภาษาแม่ต่างกัน และครูผู้สอนที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจมีสาเหตุ ดังนี้

การที่ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่มีภาษาแม่ต่างกัน มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้านไม่แตกต่างกัน อาจมีสาเหตุมาจาก ครูผู้สอนทุกคนจบ การศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาตรี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาครู ผ่านการทดสอบ ความรู้ด้านการใช้ภาษาอังกฤษที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง และได้เข้ารับการฝึกอบรมเชิง ปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้จากทางโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ นอกจากนี้ โรงเรียนยังส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงอาจทำให้ครูผู้สอนที่มี ภาษาแม่เป็นภาษาอังกฤษ กับครูผู้สอนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ส่วนครูผู้สอนที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจมีสาเหตุมาจาก ครูผู้สอนทุกคนไม่ว่าสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนล่วงหน้าทั้งรายภาค และรายปี โดย จัดทำแผนการเรียนรู้รายคาบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดเตรียมหาสื่อการสอน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และสอนซ่อมเสริมให้ ผู้เรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม และมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียน นอกจากนี้ผู้รับใบอนุญาต เจ้าของโรงเรียน และผู้บริหารในเครือสารสาสน์ยังได้กำหนดมาตรการ ให้ครูผู้สอนทุกคน ทุกกลุ่มสาระ ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยครูต้องจัดทำแผนการสอนรายคาบ ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ แล้วส่งให้ผู้บริหารของแต่ละโรงเรียนตรวจแผนการสอนล่วงหน้าก่อนทำการ สอน ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอน รวมทั้งเครื่องมือวัดและประเมินผลล่วงหน้า ครูต้องจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบถ้วนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้นโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่ หลากหลาย และครูต้องประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยใช้วิธีการและ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ซึ่งมาตรการข้างต้นนี้ครูผู้สอนทุกคน ทุกกลุ่ม

สาระ และทุกช่วงชั้นต้องปฏิบัติตามเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุดังกล่าว จึงอาจทำให้ครูผู้สอนที่สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา มีสมรรถนะ ในการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ มี สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ มี ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบเข้มสำหรับครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา โดยเฉพาะครูที่เป็นคนต่างชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ครูผู้สอนเหล่านี้มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทย และคุณลักษณะของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านภาษาและ วัฒนธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ และพัฒนากลุ่มเรียนอ่อน เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในเชิงลึก โดยอาจใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลหลายลักษณะ ร่วมกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการดูร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงานอื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ (2544) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ก.พล.
.....(2545) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร เมธีทิพย์ จตุจักร
กรมสามัญศึกษา (2543) (ร่าง) โครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ
กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
- เกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2546) การพัฒนาความสามารถเชิงสมรรถนะ กรุงเทพมหานคร
นาโกต้า
- กระทรวงศึกษาธิการ (2545) "การจัดการเรียนรู้" หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 กรุงเทพมหานคร องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
..... (2547) การวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2544) "การจัดการเรียนรู้" หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
..... (2545ก) "เอกสารแนวทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษา" แนวทางการจัดหลักสูตร
สถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- (2545ข) "เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 " คู่มือ
การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร ครูสภา
ลาดพร้าว
- (2545ค) คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- (2545ง) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- กรมวิชาการ (2546) แนวทางจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- กิติมา ปรีดีดีลิก (2532) การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร อักษร
การพิมพ์
- กิตติวดี บุญชื่อ และคณะ (2541) "การเรียนรู้อย่างมีความสุข" การปฏิรูปการเรียนรู้ตาม
แนวคิด 5 ทฤษฎี หน้า 15-29 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- กัณฑาทิพย์ สิงหนะเนติ (2537) "ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางภาษา" ใน ประมวลสาระ
ชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 5 หน้า 25-26 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551) แนวโน้มทั่วโลกไปทิศโรงเรียน 2 และ 3 ภาษา ค้นคืนเมื่อ
วันที่ 28 สิงหาคม 2551 จาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/37654>

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2547) "คำนิยม ฉลองครบรอบ 40 ปี โรงเรียนสารสาสน์พิทยา"

ใน วารสารโรงเรียน 40 ปี โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร
กองการมัธยมศึกษา (2546) กลุ่มงานด้านส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ใน การประชุมสัมมนา
ตามโครงการประชุมสัมมนาเตรียมความพร้อมโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษา
รูปแบบใหม่ (โรงเรียนสองภาษา) วันที่ 10 เมษายน 2546 โรงแรมริเวอร์ไซด์
กรุงเทพมหานคร

กองอำนวยการโรงเรียนในเครือสารสาสน์ (2550) ใน วารสารโรงเรียน สายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียน
ในเครือสารสาสน์ ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ 32 พฤษภาคม 10, 2550
โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน

_____ (2551) ใน วารสารโรงเรียน สายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ประชุม
ใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ 33 พฤษภาคม 8-9, 2551 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศ
บางบอน

_____ (2550) "ทำเนียบครูโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ใน วารสารโรงเรียน สาย
สัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ 32
พฤษภาคม 10, 2550 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน

_____ (2550) คู่มือครู นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือสารสาสน์
"ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548"
(2548, 5 กันยายน) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 122 ตอนพิเศษ 76 ง
หน้า 39-46

คุรุสภา (2548) มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและ
จรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา พุทธศักราช 2548 ค้นคืนวันที่ 19 กันยายน 2549
จาก <http://www.ksp.or.th/upload/278/files/434-2333.pdf>

ชนันท์ ธาตุทอง (2551) การออกแบบการสอนแบบย้อนกลับ *Backward Design*
กรุงเทพมหานคร เพชรเกษมการพิมพ์

จามจุรี ศรีเมืองและคณะ (2537) คู่มือเตรียมสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ
ตำแหน่งครู-อาจารย์ วิชาการศึกษา (วิชาชีพครู) กรุงเทพมหานคร ไฮเอ็ดพับลิชชิง

- จำรัส นองมาก (2550) "องค์ประกอบด้านการสอนที่ส่งผลต่อนักเรียน" ใน *วารสารโรงเรียนสายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ 32* พฤษภาคม 10, 2550 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอนหน้า 154-160
- จำเนียร ศิลปะวานิช (2538) *หลักและวิธีการสอน (Principle and Method of Teaching)* หน้า 35 นนทบุรี สาขาครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต นนทบุรี
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช (2542) *รายงานผลการศึกษาคำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูวิทยาศาสตร์และครุคณิตศาสตร์ที่พึงปรารถนาในอนาคต กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- จินตนา สุขจรรย์ (2550) *โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์*
- จิรภัทร แก้วกู่ (2547) *หลักและวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ขอนแก่น ศิริภรณ์ ออฟเซ็ท ขอนแก่น*
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) *ระบบสื่อการสอน กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- _____ (2543) *เทคโนโลยีการออกแบบและการพัฒนา กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช*
- ชุมพล เทียงทองกุล (2544) "ครูกับการจัดกระบวนการเรียนรู้" *วารสารวิชาการ ปีที่ 4 มกราคม: 2-6*
- ณรงค์วิทย์ แสงทอง (2546) *การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ภาคปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร เอช อาร์ เซ็นเตอร์*
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551) *การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ทีศนา เขมมณี และคณะ (2541) "การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด" ใน *การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี* หน้า 47-60 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- _____ (2543) *ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- _____ (2548) *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพพิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*

- ทิตินา เขมมณี และคณะ (2550) *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* พิมพ์ครั้งที่ 8 (ฉบับพิมพ์เพิ่มเติม) กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2551) *เครื่องมือการจัดการ Management Tools* กรุงเทพมหานคร รัตนไตร
- เทพี ไวประดับ (2534) "ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทัศน์ วงศ์เย็น (2547) "การบริหารงานวิชาการ" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา* หน่วยที่ 5 หน้า 184 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ธีรศักดิ์ อัครบวร (2543) "หน้าที่และความรับผิดชอบของครู" ใน *ความเป็นครู* หน่วยที่ 2 หน้า 30 พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร ก. พลพิมพ์
- ธำรง บัวศรี (2542) "การออกแบบและการพัฒนา" *ทฤษฎีหลักสูตร* กรุงเทพมหานคร ธนธัชการพิมพ์
- บันลือ พฤกษ์วัน (2536) *การนิเทศภายในโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- บุญชม ศรีสะอาด (2535) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร สุริยาสาสน์
- บุญสืบ กำจรวิริยะวณิช (2534) "ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุปผชาติ ทัพทิกกรณ์ (2542) "กระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนว Constructivism และ Constructionism" ใน *การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษา สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษาไทย* วันที่ 20-21 พฤศจิกายน 2542 โรงแรมรอยัลเบญจา สุขุมวิท 5 กรุงเทพมหานคร
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2529) "การบริหารงานวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา* หน่วยที่ 10 หน้า 161 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- ปรีดา บุญยะโทตระ (2539) "การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) การบริหารงานวิชาการ กรุงเทพมหานคร ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
_____. (2546) การบริหารงานวิชาการ กรุงเทพมหานคร ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
_____. (2548) จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพมหานคร ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- แผนการศึกษาแห่งชาติ (2544) แผนการศึกษาแห่งชาติ 2545-2559 ฉบับสรุป ค้นคืนวันที่
27 สิงหาคม 2551 จาก [http://www.onec.go.th/plan/surang/s_shortplan/
sa_splan.htm](http://www.onec.go.th/plan/surang/s_shortplan/sa_splan.htm)
- _____. (2545) แผนการศึกษาแห่งชาติ 2545-2559 ค้นคืนวันที่ 27 สิงหาคม 2551 จาก
[http://www2.technicchan.ac.th/~sc/images/stories/pic/eduplan\(full\).pdf](http://www2.technicchan.ac.th/~sc/images/stories/pic/eduplan(full).pdf).
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2550) รายงานการวิจัยรูปแบบของระบบการบริหารจัดการศึกษา
แบบบูรณาการสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชมณ เทียนศรี (2547) "สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
ฐานะนิติบุคคล เขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พริมรส นนทภักดิ์ (2547) "การวิจัยพหุกรณีเพื่อศึกษาการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนสอง
ภาษา" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชา
วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2544) หลักการบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร ศึกษาภัณฑ์พานิช
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2
พ.ศ. 2545 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร คุรุสภา
ลาดพร้าว
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2544) พุทธวิธีในการสอน กรุงเทพมหานคร สหธรรมมิก
ภิญโญ สาร (2523) การบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- ยนต์ ชุมจิต (2536) *ความเป็นครู* ตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2
 ไอเดียสตรี
- _____ (2550) *ความเป็นครู* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร ไอเดียสตรี
- เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร เอพี
 กราฟฟิกส์ ดีไซน์
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542* กรุงเทพมหานคร
 นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น
- รุ่ง แก้วแดง (2540) *ปฏิวัติการศึกษาไทย* กรุงเทพมหานคร มติชน
- รุจิร ภู่อาระ (2545) "ขั้นตอนการทำแผนการเรียนรู้ตามหลักสูตร พ.ศ. 2542" ใน *การเขียน
 แผนการเรียนรู้* หน้า 159-160 กรุงเทพมหานคร บิ๊ค พอยท์
- ลัดดา อมตชีวีต (2543) "การศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร" *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขา
 ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ลำดวน เกษตรสุนทร (2543) "ปฏิรูปการเรียนรู้สู่การเรียนการสอน" ใน *ร่วมคิดร่วมเขียน
 ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด* หน้า 48 กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- วัฒน์พร ระยับทุกข์ (2542) *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* พิมพ์ครั้งที่ 2
 กรุงเทพมหานคร แอลทีเพรส
- _____ (2545) *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2544* กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค
- วรภัทร ภูเจริญ (2547) "Competencies Management กับ HR สมัยใหม่" *องค์กรแห่งการ
 เรียนรู้และการบริหารความรู้ Learning Organization & Knowledge
 Management* กรุงเทพมหานคร อริยชน
- วิโรจน์ ศรีโกศา (2536) *หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง* กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว
- วิศรุต สนธิชัย (2543) *การประเมินโครงการส่งเสริมนักเรียนเก่งสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์
 และคณิตศาสตร์ภาคภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนโยธินบูรณะ
 กรุงเทพมหานคร โรงเรียนโยธินบูรณะ*
- วิรุณช ปิณฑวณิช (2547) "ร.ร.สองภาษาที่รอกการแก้ไข" *วารสารสานปฏิรูป* ฉบับที่ 72
 (เมษายน) หน้า 14-19

- ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย (2550) "แหล่งเรียนรู้" ค้นคืนวันที่ 18 พฤษภาคม 2550 จาก <http://www.thaiwisdom.org/learn.html>
- ศิริพร สุวรรณแพร่ (2547) "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยอง" วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เศรษฐภรณ์ หน่อคำ (2548) "การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนสองภาษา" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คันทนีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ (2544) รายงานการวิจัยเรื่องการเรียนรู้รูปแบบใหม่ : ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายและการใช้ทรัพยากร กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- สาคร พุทธิผล (2545) "เคล็ดลับการสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผล" วารสารวิชาการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม): หน้า 54-57
- สงัด อุทรานันท์ (2530) พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2540) จิตวิทยาการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- สำนักงาน ก.พ. (2548) การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ กรุงเทพมหานคร สำนักงาน ก.พ.
- _____ (2548) การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องสมรรถนะของข้าราชการ 31 มกราคม 2548 ค้นคืนวันที่ 22 กรกฎาคม 2551 จาก <http://www.ocsc.go.th/ocsccms/uploads/File/competency.pdf>
- _____ (2551) สมรรถนะในวันวาน วันนี้ และวันพรุ่งนี้ ค้นคืนวันที่ 17 กรกฎาคม 2551 จาก <http://www.cscnewact.com/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) การบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว
- _____ (2548) การจัดการเรียนรู้ของครูนักปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา* กรุงเทพมหานคร
- _____ (2550) *คู่มือหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ* ค้นคืนวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 จาก <http://www.kruapp.com>
- _____ (2550) Public Secondary School (under the Office of the Basic Education Commission) "รายชื่อโรงเรียนโครงการ EP จัดการเรียนการสอน เป็นภาษาอังกฤษ ค้นคืนวันที่ 5 ตุลาคม 2550 จาก http://www.moe.go.th/icpmoe/TwoLanguage_School/list_EPSchools.xls
- _____ (2550) *การขับเคลื่อนนโยบาย สพฐ. ปี 2550-2551* กรุงเทพมหานคร ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528) *ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ชวนพิมพ์
- _____ (2540) *การปฏิรูปการฝึกหัดครู : ร่วมกันคิดร่วมกันทำ* สำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) *การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี* สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- _____ (2544) *บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน* กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค
- _____ (2543) *การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 (2548) *แผนกลยุทธ์การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2549-2551* ค้นคืนวันที่ 17 กรกฎาคม 2551 จาก http://202.143.155/efiling_sp3/g_personal/plan49_51
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2543) *1 ปีปฏิรูปการศึกษาเอกชน* กรุงเทพมหานคร การศาสนา
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) *ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)* เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการพิจารณาความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม วันที่ 8 มิถุนายน 2549 โรงแรมปรินทร์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร ค้นคืนวันที่ 17 กรกฎาคม 2551 จาก <http://www.nesdb.go.th/portals>

- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550) สำนักงานคณะกรรมการ
การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ (พ.ศ.2550-2554) สำนักงาน
นายกรัฐมนตรี คำนึงวันที่ 19 สิงหาคม 2551 จาก <http://www.nesdb.go.th/>
- สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2546) *ทำเนียบโรงเรียนเอกชน
โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ*
สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2550) "สื่อการเรียนรู้" คำนึงวันที่ 10 พฤษภาคม 2550
จาก http://www.bmaeducation.in.th/content_view.aspx?con=94416
- _____. (2546) "ทำเนียบโรงเรียนสองภาษารุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2546" สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- _____. (2548) *แนวทางการติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน (เอกสารอัดสำเนา)
- _____. (2550) "ข้อมูลโรงเรียนโครงการโรงเรียนสองภาษา" คำนึงวันที่ 27 มิถุนายน
2550 จาก <http://www.inno.obedc.go.th>.
- สำนักบัณฑิตศึกษา (2546) *คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์ พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- สมาคมโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน (2548) "รายชื่อโรงเรียนเอกชนที่เปิด
โครงการสองภาษา" ใน *การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2547* วันที่ 17 มกราคม
2548 กรุงเทพมหานคร โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา
- _____. "รายชื่อโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่ได้รับอนุญาตเปิดสอนโครงการ
จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ปี
การศึกษา 2538 – 2549" คำนึงวันที่ 5 ตุลาคม 2550 จาก
<http://www.thaiapep.net/>
- เสาวภา จันทร์สงศ์ (2547) "การดำเนินงานการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสอง
ภาษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน"
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนา
หลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สิริกร มณีรินทร์ (2546) โรงเรียนรูปแบบใหม่ นวัตกรรมจัดการศึกษา รูปแบบใหม่ 5 รูปแบบ
ค้นคืนวันที่ 30 สิงหาคม 2550 จาก http://www.mc41.com/more/new_sch01.htm.
- สุรางค์ คุ้มตระกูล (2545) *จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุงแก้ไข*
กรุงเทพมหานคร ด้านสุขภาพการพิมพ์
_____ (2548) *จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์*
มหาวิทยาลัย
- สุทธิพงศ์ ยงค์กมล (2543) "การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้
ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน" *ปริญาญาคฤศตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหาร*
การศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
_____ (2543) "การบริหารจัดการเพื่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ
การสอน" *วารสารวิชาการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม): 60-69*
- สมยศ ชิดมงคล (2549) "Brain-Based Learning กับการจัดการเรียนการสอนในยุคปฏิรูป"
นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- สุมนทนา พรหมบุญ และคณะ (2541) "การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม" *การปฏิรูปการเรียนรู้ตาม*
แนวคิด 5 ทฤษฎี หน้า 33-43 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538) *วิธีการสอน* กรุงเทพมหานคร สกายบุ๊กส์
- สุวาทินี สลีอ่อน (2549) "กระบวนการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาเอกชน"
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- โสภณ โสมดี และ อภันตรี โสะจินดา (2545) "การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน" *วารสารวิชาการ ปีที่ 5 (มกราคม): 6-17*
- หนังสือสำนักงาน ส.ช. ที่ ศ.ธ.1065/2544 วันที่ 9 ตุลาคม 2544 เรื่อง "ให้ใช้นโยบายหลักเกณฑ์
และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น
ภาษาอังกฤษ" ถึง ผู้รับใบอนุญาต และผู้อำนวยการ
- หนังสือสำนักงาน สพฐ. ที่ ศ.ธ.43/2546 วันที่ 22 กรกฎาคม 2546 เรื่อง "แก้ไขเพิ่มเติมนโยบาย
หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นภาษาอังกฤษ" ถึง ผู้รับใบอนุญาต และผู้อำนวยการ

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ. 04010 วันที่ 5 มกราคม 2548 เรื่อง
"การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ" ถึง ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

หนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ที่ ศธ. 04016/4459 วันที่ 3 สิงหาคม
2550 เรื่อง "ขอชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบรรจุครูโรงเรียนเอกชน:
หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินความรู้ชาวต่างประเทศในการขอรับ
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พ.ศ. 2549" ถึงผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชนทุก
โรงเรียน

อารี พันธมณี (2537) จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพมหานคร ไยไหม เอ็ดดูเคท

_____ (2546) จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร ไยไหม เอ็ดดูเคท

อารีวรรณ เดียมสะอาด (2537) คู่มือการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3) ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 กรุงเทพมหานคร บั๊กพอยท์

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) การวางแผนและการจัดระบบแผนงานในโรงเรียน กรุงเทพมหานคร
เอสดีเพลส

อุทุมพร ชีวินัญญา (2545) "การประเมินโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ ระดับชั้น
มัธยมศึกษาโรงเรียนโยธินบูรณะ กรมสามัญศึกษา" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุมาพร หล่อสมฤดี (2548) "สรุปผลการสัมมนาระดมความคิด เรื่องการติดตามและประเมินผล
การปฏิรูปการศึกษา: การปฏิรูปการเรียนรู้" ค้นคืนวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 จาก
http://www.onec.go.th/publication/49026/index_49026.htm.

อุทัย ธรรมเดโช (2531) หลักการบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร เจ้าพระยาการพิมพ์

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546) หลักการสอน ฉบับปรับปรุง พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
โอเดียนสโตร์

_____ (2550) หลักการสอน ฉบับปรับปรุง พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

อำภา บุญช่วย (2537) การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

อัมพร อังศรีพวง (2542) สรรสร้างสื่อสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

- Armstrong, Thomas. (1994). *Multiple Intelligences in the classroom*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development. Retrieved August 17, 2008, from <http://www.thomasarmstrong.com>.
- Alexandrowicz, Viviana. (1996). "Teacher Training: The Effectiveness of Bilingual Teacher Education Programs in California". Abstract online. Pub. No. 739476261 Retrieved February 9, 2008, from Dissertation Abstracts Online <http://www.lib.Umi.com/dissertation/pqdweb>.
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Bruce, Francis J. (1978). "Curriculum and Instruction". In *The International Encyclopedia of Higher Education*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Chen, Yangguang. (2006). "Equality and Inequality of Opportunity in Education: Chinese Emergent Bilingual Children in the English Mainstream Classroom" Retrieved October 9, 2007, from Dissertation Abstracts Online <http://www.Eric.ed.gov/portal/home/jsessionid>.
- Coker, H. (1976) "Identifying and Measuring Teacher Competencies: The Carol Country Project," *Journal of Teacher Education*. 27(4), (January) : pp.54 – 56.
- Dodl, Norman R. (1973). "Selecting Competencies Outcome for Teacher Education" *The Journal of Teacher Education*. 26(2), (February) : p.194.
- Erickson, C.W.H. (1968). *Administering Instructional Media Program*. New York: The Macmillan.
- Faber F.C.and Shearron F.J. (1970). *Elementary School Administration: Theory and ractice*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Fisk, R.S. (1957). *Administrative Behavior in Education*. New York: Harper and Row.
- Gagne', Robert M. (1970). *The Conditions of Learning*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Gardner, Howard. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic.
- _____. (1983). *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. New York: Basic.

- Gerlach, V.S. and D. P. Ely. (1971). *Teaching and Media*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.
- Good, Carter. (1973). *Dictionary of Education 2nd ed*. New York: Mc Grow - Hill.
- Hall, Gene E. and Jones, Howard L. (1976). *Competency - Based Education: A process for the Improvement of Education*. New Jersey: Prentice - Hall.
- Hosseiny, Habib. (1985). "ESL Teachers' Perceptions of their Pre-service and In-service Needs (Training Assessment, Programs)" Abstract online. Pub. No. 752972881 Retrieved February 9, 2008, from Dissertation Abstracts Online [http : // www.lib.Umi.com / dissertation / pqdweb](http://www.lib.Umi.com/dissertation/pqdweb).
- Hilgard, Ernest R. and Bower, Gordon H. (1975). *Theories of learning*, 4th ed. New York: Appleton Century Cripts.
- Johson E. (1964). *A Principle of Teaching*. New York: Macmillan.
- Jonassen, D. H. (1992). *Evaluating constructivist learning*. In T.M. Duffy (Ed.), *Constructivism and the technology of Instruction*. New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- Lucas, Caroline Allyson. (1997). "A Comparative Descriptive Study of the Perceptions of Beginning Bilingual Teachers during their First Year of Teaching". Abstract online. Pub. No. 740045941 Retrieved February 9, 2008, from Dissertation Abstracts Online [http : // www.lib.Umi.com / dissertation / pqdweb](http://www.lib.Umi.com/dissertation/pqdweb).
- McAschan, H. H. (1979). *Competency – Base Education and Behavioral Objectives*. New Jersey: Educational Technology.
- McClelland, David. (1973). "Testing for Competence rather than for Intelligence." *The Journal of American Psychologist*. 28 (1), pp.1-14.
- _____. (1973). "Testing for Competence rather than for intelligence" Retrieved August 17, 2008, from [http : //www.nwlink.com/~donclark/hrd/case/McClelland.html](http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/case/McClelland.html).
- McLagan, Patricia. (1997). "Competencies: The next Generation." *Training & Development*. (May) : pp. 40-47.

- Miller, Van. (1965). *The Public Administration of American School System*. New York: The Mcmillan.
- Miller, W.R. and H. (1976). *Instruction and their Jobs*. Chicago, ILL.
- Moussu, Lucie M. (2006). "Native and Nonnative English-Speaking English as a Second Language Teachers: Student Attitudes, Teacher Self – Perceptions, and Intensive English Administrator Beliefs and Practices" Abstract online. Pub. No. 3251666 Retrieved February 13, 2008, from Dissertation Abstracts Online [http : // www.lib.Umi.com / dissertation / pqdweb](http://www.lib.Umi.com/dissertation/pqdweb).
- Paz, Estanislado Ybarra. (1997). "Identification of Bilingual Education Spanish / English Teacher Competencies" Abstract online. Pub. No. 752717071 Retrieved February 9, 2008, from Dissertation Abstracts Online [http : // www.lib.Umi.com / dissertation / pqdweb](http://www.lib.Umi.com/dissertation/pqdweb).
- Parry, Scott. (1998). "Just What Is Competency (And Why Should You care?)." *The Journal of American Psychologist*. Training. (June) : pp. 58-64.
- Piaget, Jean. (1970). "Piaget's Theory." In P. Mussen (Ed.), *Carmichael's Manual of Child Psychology*. (3rd ed., Vol. 1) New York: Wiley.
- _____. (1972). "Intellectual Evolution for Adolescence to Adulthood." *Human Development*, 19, 1-12.
- _____. (1972). *The psychology of the child*. New York: Basic Books.
- _____. (1990). *The child's conception of the world*. New York: Littlefield Adams.
- Simanek, E. Donald (1996). "What is the Academic Meant?" Retrieved August 19, 2008, from [http : //www.lhup.edu/~dsimanek/academic.htm](http://www.lhup.edu/~dsimanek/academic.htm).
- Sergiovanni, Thomas J. and other. (1992). *Educational Governance and Administration*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Shores, L. (1960). "An Introduction for Teacher". *Instructional Materials*. New York: Ronald Press.
- Spencer, L.M. and S.M. Spencer. (1993). *Competence at Work*. New York: John Wiley & Sons.

- Thompson, Arthur A. and Strickland III, A. J. (1999). *Strategic Management: Concepts and Cases*. 11th ed. Boston: McGraw-Hill.
- Torpey, Michael John (2003). "English Language Teachers Abroad: The Relationship between Culture and Conflict. A Social Constructionist Perspective" Abstract online. Pub. No. 3080077 Retrieved February 13, 2008, from Dissertation Abstracts Online <http://www.lib.Umi.com/dissertation/pqdweb>.
- Vygotsky, L. S. (1962). *Thought and Speech*. Retrieved September 10, 2007 from <http://www.marxists.org/archive/vygotsky/works/words/ch04.htm>.
- _____. (1978). *Mind in Society*. Cambridge, MA: MIT Press.
- _____. (1997). *Education Psychology*. Florida: CRC Press.
- Webster. (1993). Webster's Third New International Dictionary of the English Language Unabridged with Seven Languages Dictionary in *Encyclopedia Britannica, Inc.* Volume I, A to G, United States of American: Merriam-Webster, Incorporated. p.463.
- _____. (1993). Webster's Third New International Dictionary of the English Language Unabridged with Seven Languages Dictionary in *Encyclopedia Britannica, Inc.* Volume II, H to R, United States of American: Merriam-Webster, Incorporated. p.1286.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาเครื่องมือการวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล รศ. เอกชัย กี่สุขพันธ์
วุฒิการศึกษา ค.ม. (บริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ชื่อ-นามสกุล ดร.อารมณี จินดาพันธ์
วุฒิการศึกษา ก.ศ.ด. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ตำแหน่ง ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
3. ชื่อ-นามสกุล ดร. กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ
วุฒิการศึกษา ก.ศ.ด. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
4. ชื่อ-นามสกุล นางอชฌา เสียงหลาย
วุฒิการศึกษา ศ.ช.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
5. ชื่อ-นามสกุล นางสุภาพรรณ รักกเปา
วุฒิการศึกษา ศ.ศ.ม. (การสอนภาษาไทย)
ตำแหน่ง ครูโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน
6. ชื่อ-นามสกุล นางภัทรา งามจิตวงศ์สกุล
วุฒิการศึกษา ศ.ศ.ม. ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายต่างประเทศโรงเรียนสารสาสน์ธนนบุรี

7. ชื่อ-นามสกุล นางวิบูลย์ศิริ คงพูล
วุฒิการศึกษา ศ.ศ.ม. ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (ภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
โรงเรียนสตรีวิทยา

ภาคผนวก ข

ตำแหน่งสื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/257

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

13 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รศ. เอกชัย กี่สุขพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางรัตนภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง
สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรรีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/257

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

13 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อรมณี จินดาพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางรัตนาภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง
สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/257

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

13 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร. กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางรัตนาภรณ์ มูรี นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์บัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง
สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิศวรธรรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/257

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

13 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางอัชฌา เสียงหลาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางรัตนภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนี้ นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง
สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/257

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

13 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสุภาพรรณ รักกเปา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางรัตนาภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามโครงการ วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาไทย ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/257

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

13 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางภัทรา งามจิตวงศ์สกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางรัตนภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามโครงการ วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/257

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

13 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวิบูลย์ศิริ คงพูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางรัตนภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตามโครงการ วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/296

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

30 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

เนื่องด้วย นางรัตนภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหาร
การศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถนะ
ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยขอความอนุเคราะห์
จากครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษา ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียน
ตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง
เครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจาก
ท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/365

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

13 กรกฎาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

เนื่องด้วย นางรัตนภรณ์ มูรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหาร
การศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถนะ
ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากครูผู้สอนหลักสูตรสอง
ภาษาในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ภาคผนวก ค

ค่าคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ ค1 แสดงค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามของ สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอน

ข้อคำถามที่	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum R$	IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการออกแบบการเรียนรู้								
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ค1 (ต่อ)

ข้อคำ ตามที	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum R$	IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่อการเรียนรู้								
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้								
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ค2 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายข้อ

Cases Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	60	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	60	100.0

a. List wise deletion based on all Variables in the procedure

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.967	.968	41

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Planning1	145.52	465.542	.633	.966
Planning2	145.30	467.502	.525	.967
Planning3	145.38	469.257	.443	.967
Planning4	145.43	470.928	.440	.967
Planning5	145.52	461.101	.688	.966
Planning6	145.35	465.045	.587	.966
Planning7	145.20	462.807	.691	.966
Planning8	145.28	469.529	.464	.967
Planning9	145.27	468.131	.482	.967
Planning10	145.53	461.846	.662	.966
Learning11	145.60	463.498	.668	.966
Learning12	145.50	462.932	.677	.966
Learning13	145.50	460.864	.678	.966
Learning14	145.53	464.321	.604	.966
Learning15	145.30	464.892	.635	.966
Learning16	145.30	462.959	.676	.966
Learning17	145.42	462.010	.707	.966
Learning18	145.32	454.084	.792	.966

ตารางที่ ค2 (ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Learning19	145.60	455.668	.802	.966
Learning20	145.47	465.338	.604	.966
Medium21	145.15	466.231	.459	.967
Medium22	145.92	454.722	.667	.966
Medium23	146.13	455.440	.648	.966
Medium24	145.85	459.825	.555	.967
Medium25	145.25	461.886	.649	.966
Medium26	145.73	457.589	.692	.966
Medium27	145.93	455.012	.609	.967
Medium28	145.38	464.545	.513	.967
Medium29	145.33	454.802	.689	.966
Medium30	145.85	451.147	.729	.966
Medium31	146.35	448.943	.706	.966
Activity32	145.67	458.734	.658	.966
Activity33	145.68	453.034	.720	.966
Activity34	145.37	461.762	.736	.966
Activity35	145.50	466.390	.562	.967
Activity36	145.25	462.936	.734	.966
Activity37	145.60	454.176	.705	.966
Activity38	145.28	461.461	.711	.966
Activity39	145.43	458.792	.758	.966
Activity40	145.45	464.014	.591	.966
Activity41	145.57	457.402	.715	.966

ตารางที่ ค3 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha Based on Standardized		
Cronbach's Alpha	Items	N of Items
.893	.893	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Planning1	34.08	21.230	.743	.875
Planning2	33.87	21.338	.667	.880
Planning3	33.95	21.235	.643	.881
Planning4	34.00	22.102	.584	.885
Planning5	34.08	20.451	.755	.873
Planning6	33.92	21.027	.692	.878
Planning7	33.77	21.301	.684	.879
Planning8	33.85	22.367	.506	.890
Planning9	33.83	21.429	.619	.883
Planning10	34.10	22.329	.459	.894

ตารางที่ ค4 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้านการออกแบบการเรียนรู้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha Based on Standardized		
Cronbach's Alpha	Items	N of Items
.916	.916	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Learning11	33.42	26.417	.628	.911
Learning12	33.32	26.084	.668	.909
Learning13	33.32	25.915	.620	.912
Learning14	33.35	25.825	.673	.908
Learning15	33.12	26.003	.709	.907
Learning16	33.12	25.630	.737	.905
Learning17	33.23	25.877	.698	.907
Learning18	33.13	24.219	.756	.904
Learning19	33.42	24.349	.801	.900
Learning20	33.28	26.579	.602	.912

ตารางที่ ค5 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้านการเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่อการเรียนรู้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.912	.913	11

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Medium21	33.77	52.962	.491	.913
Medium22	34.53	49.643	.657	.905
Medium23	34.75	48.496	.745	.900
Medium24	34.47	49.779	.661	.905
Medium25	33.87	51.440	.705	.904
Medium26	34.35	50.774	.674	.904
Medium27	34.55	50.218	.558	.911
Medium28	34.00	52.237	.562	.909
Medium29	33.95	48.964	.739	.901
Medium30	34.47	48.118	.749	.900
Medium31	34.97	46.473	.785	.898

ตารางที่ ค6 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.910	.913	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Activity32	33.22	28.918	.645	.903
Activity33	33.23	27.606	.694	.900
Activity34	32.92	29.603	.752	.897
Activity35	33.05	30.658	.583	.906
Activity36	32.80	30.569	.653	.902
Activity37	33.15	27.926	.675	.901
Activity38	32.83	29.497	.727	.898
Activity39	32.98	28.830	.774	.895
Activity40	33.00	30.169	.592	.905
Activity41	33.12	28.613	.705	.899

ภาคผนวก ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ง1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

โรงเรียน สารสนเทศ	รวม ประชากร ทั้งหมด	ภาษาแม่ ของ ครูผู้สอน	ประชากร				รวม	กลุ่มตัวอย่าง				รวม
			กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน					กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน				
			อ	ค	ว	ส/พ		อ	ค	ว	ส/พ	
พิทย	33	อังกฤษ	5	5	4	3	17	2	2	1	1	6
		ภาษาอื่น	5	4	4	3	16	2	2	1	1	6
เอกตรา	100	อังกฤษ	16	14	14	7	51	5	5	5	5	20
		ภาษาอื่น	15	14	14	6	49	5	5	5	5	20
วิเทศ สายใหม่	20	อังกฤษ	3	3	3	2	11	1	1	1	1	4
		ภาษาอื่น	3	3	2	1	9	1	1	1	-	3
วิเทศ บางบอน	120	อังกฤษ	19	17	17	10	63	6	6	6	6	24
		ภาษาอื่น	17	15	15	10	57	6	6	6	6	24
วิเทศ ธนบุรี	18	อังกฤษ	4	2	2	2	10	1	1	1	-	3
		ภาษาอื่น	3	2	2	1	8	1	1	-	-	2
วิเทศ ศึกษา	54	อังกฤษ	9	7	8	5	29	3	3	3	2	11
		ภาษาอื่น	8	6	7	4	25	3	3	3	2	11
วิเทศบาง บัวทอง	83	อังกฤษ	13	11	12	7	43	4	4	4	4	16
		ภาษาอื่น	13	10	11	6	40	4	4	4	4	16
วิเทศ ร่มเกล้า	112	อังกฤษ	18	16	16	8	58	6	6	6	4	22
		ภาษาอื่น	17	15	14	8	54	6	6	6	4	22
วิเทศ นิมิตใหม่	51	อังกฤษ	8	7	7	4	26	3	3	3	1	10
		ภาษาอื่น	8	7	6	4	25	3	3	3	1	10
วิเทศ รังสิต	17	อังกฤษ	3	2	2	2	9	1	1	1	-	3
		ภาษาอื่น	3	2	2	1	8	1	1	-	-	2
รวมทุก โรง	608	อังกฤษ	98	84	85	50	317	32	32	31	24	119
		ภาษาอื่น	92	78	77	44	291	32	32	29	23	116
รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง			190	162	162	94	608	64	64	60	47	235

หมายเหตุ : อ หมายถึง อังกฤษ, ค หมายถึง คณิตศาสตร์, ว หมายถึง วิทยาศาสตร์

และ ส/พ หมายถึง สุขศึกษาและพลศึกษา

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามการวิจัย

- ฉบับภาษาไทย

- ฉบับภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ
 - ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
2. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด เนื่องจากผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมเท่านั้นและจะปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นความลับ
3. ขอให้ท่านตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ภาษาแม่ของท่าน

- ภาษาอังกฤษ
- ภาษาอื่น โปรดระบุ

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ท่านสอน

- วิทยาศาสตร์
- คณิตศาสตร์
- ภาษาอังกฤษ
- สุขศึกษาและพลศึกษา

ตอนที่ 2

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความรู้ความสามารถ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

- ถ้าท่านมีความรู้ความสามารถตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับมากที่สุด ให้กา ✓ ในช่อง 5
 ถ้าท่านมีความรู้ความสามารถตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับมาก ให้กา ✓ ในช่อง 4
 ถ้าท่านมีความรู้ความสามารถตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับปานกลาง ให้กา ✓ ในช่อง 3
 ถ้าท่านมีความรู้ความสามารถตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับน้อย ให้กา ✓ ในช่อง 2
 ถ้าท่านมีความรู้ความสามารถตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด ให้กา ✓ ในช่อง 1

ตัวอย่าง

ข้อที่	รายการ	ระดับความรู้ ความสามารถ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
0	การเลือกใช้ระบบสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา			✓			

คำอธิบาย จากตัวอย่างข้อ 0 ท่านได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านมีความรู้ความสามารถในการเลือกใช้ระบบสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ท่านจึงกา ✓ ในช่อง 3

ต่อไปนีขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบ แล้วตอบคำถามตามความเป็นจริง

ข้อที่	รายการ	ระดับความรู้ ความสามารถ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ท่านมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ใน รายการต่อไปนี้เพียงใด						
1	การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา หรือสาระการ เรียนรู้รายปีและรายภาค เพื่อนำมากำหนดหน่วย การเรียนรู้และคาบเวลา						
2	การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้รายปีและราย ภาคให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น						
3	การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมา กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้						
4	การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมา กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะ/ กระบวนการ						
5	การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมา กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านเจตคติ และ ค่านิยม						
6	การเลือกหรือขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับธรรมชาติของผู้เรียน						
7	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผล การเรียนรู้ที่คาดหวัง						

ข้อที่	รายการ	ระดับความรู้ ความสามารถ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
8	การเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติผู้เรียนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล						
9	การเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมพฤติกรรมและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง						
10	การเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
ท่านมีความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ในรายการต่อไปนี้เพียงใด							
11	การออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรทั้งระดับช่วงชั้นและชั้นปี						
12	การออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน						
13	การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพื่อให้ตอบสนองของความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปราย เป็นต้น						
14	การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปบูรณาการเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันในชุมชน						

ข้อที่	รายการ	ระดับความรู้ ความสามารถ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
15	การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง						
16	การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมและเจตคติที่ดี						
17	การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้กระบวนการคิด เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น						
18	การออกแบบการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การระดมสมอง เป็นต้น						
19	การออกแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้านพหุปัญญา						
20	การออกแบบการเรียนรู้โดยจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้						
ท่านมีความรู้ความสามารถในการเลือกใช้ พัฒนาและ/หรือสร้างสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ในรายการต่อไปนี้เพียงใด							
21	การใช้สื่อการสอนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บัตรคำ แถบประโยค เป็นต้น						
22	การใช้สื่อการสอนประเภทสื่อเทคโนโลยี เช่น วิชยูโททัศน์ วีดีทัศน์ เป็นต้น						

ข้อที่	รายการ	ระดับความรู้ ความสามารถ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
23	การใช้สื่อการสอนประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น						
24	การใช้สื่อการสอนตามธรรมชาติ เช่น สอนพฤกษศาสตร์ สอนสาธารณสุข เป็นต้น						
25	การใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม / กระบวนการ เช่น เกม เพลง บทบาทสมมติ เป็นต้น						
26	การใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ เป็นต้น						
27	การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ เฉพาะทาง เช่น อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ห้องโสตทัศนะ (Sound Lab) อุปกรณ์กีฬา เป็นต้น						
28	การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บัตรคำ แถบประโยค เป็นต้น						
29	การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทกิจกรรม / กระบวนการ เช่น เกม เพลง บทบาทสมมติ เป็นต้น						
30	การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ อุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้อื่นๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ เป็นต้น						

ข้อที่	รายการ	ระดับความรู้ ความสามารถ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
31	การสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนประเภท อิเล็กทรอนิกส์หรือคอมพิวเตอร์ เช่น บทเรียน สำเร็จรูป อีเลิร์นนิ่ง (E-Learning) เป็นต้น						
ท่านมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ในรายการต่อไปนี้เพียงใด							
32	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ หน่วยการเรียนรู้ เช่น การตอบปัญหาชิงรางวัล กิจกรรมคนเก่งประจำสัปดาห์ เป็นต้น						
33	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความ ถนัดและความสนใจของผู้เรียน เช่น ชมรมกีฬา ชมรมภาษาและวัฒนธรรม เป็นต้น						
34	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็นและ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้						
35	การจัดกิจกรรมที่เน้นการแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน						
36	การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยและ เจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน						
37	การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้าน ทักษะชีวิต เช่น การทำอาหาร งานประดิษฐ์ เป็นต้น						

ข้อที่	รายการ	ระดับความรู้ ความสามารถ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
38	การจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน						
39	การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง						
40	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมผู้เรียนเป็นรายบุคคล						
41	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม						

ตอนที่ 3
ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญอะไรบ้าง (โปรดระบุ)

- 1).....
.....
- 2).....
.....
- 3).....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อย่างไร (โปรดระบุ)

- 1).....
.....
- 2).....
.....
- 3).....
.....

ขอบคุณที่ท่านกรุณาตอบคำถามครบทุกข้อ

The Questionnaire for the Research

Instruction:

1. This questionnaire is divided into the following 3 parts:

Part I: General details of the Respondent

Part II: Competencies in Learning Management

Part III: Problems and Suggestions about Learning Management

2. This questionnaire will not affect either you or your organization.

The researcher will present only general the results of data analysis

on general terms and all personal information will be kept confidential.

3. The respondents are requested to answer truthfully.

Part I
General Information of Respondent

Instruction: Please tick (✓) in the in front of the information that is true to yourself.

1. Your mother language

- English
- Other language (Please identify

2. Choose only one subject you are teaching (Please tick only one)

- Science
- Mathematics
- English
- Health Education and Physical Education

Part II

Competencies in Learning Management

Instruction: Please consider the following statements and tick (✓) the appropriate box that represents your knowledge and ability. 1 being the lowest and 5 being the highest level of knowledge and ability

If you have knowledge and ability according to the statement at the highest level, tick (✓) in 5.

If you have knowledge and ability according to the statement at the high level, tick (✓) in 4.

If you have knowledge and ability according to the statement at the average level, tick (✓) in 3.

If you have knowledge and ability according to the statement at the low level, tick (✓) in 2.

If you have knowledge and ability according to the statement at the lowest level, tick (✓) in 1.

Example:

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
0	Use of innovative technology media for education			✓			

Explanation: From the above example (No.0), if you consider that you have an average level of knowledge and ability in using innovative technology media for education, tick (✓) in 3.

Please consider the following statement and answer the questionnaire truthfully.

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
What is your level of knowledge and ability in lesson planning in terms of the following items:							
1	Analyzing course description and learning substance of the academic year and semester to set course units and periodic schedule.						

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
2	Determining learning objectives of the academic year and semester to correspond to the learning standards of grade level.						
3	Analyzing expected learning outcomes to determine objectives for the knowledge learning area; henceforth cognitive area.						
4	Analyzing expected learning outcomes to determine objectives for the skills/process learning area; henceforth psychomotor area.						
5	Analyzing expected learning outcomes to determine objectives for the attitude and values area; henceforth affective area.						
6	Choosing and expanding learning substance that corresponds to the ability or the nature of the learners.						
7	Determining learning activities that correspond to the expected learning outcomes.						

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
8	Selecting learning management styles to suit an individual's ability or individual differences.						
9	Selecting measurement and evaluation methods to cover cognitive, affective, and psychomotor learning areas.						
10	Selecting learning resources inside and outside the classroom suitable to the learning substance.						
What is your level of knowledge and ability in designing learning styles in terms of the following:							
11	Designing learning styles that correspond to the curriculum standards of each grade level.						
12	Designing learning styles that suit the developmental stage of the learners.						
13	Designing learning styles that use activities to meet individual differences such as group work or discussion.						
14	Designing learning styles that learners can use in their daily life in the community.						

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
15	Designing learning styles that emphasize learning-by-doing method.						
16	Designing learning styles that create good values and promote positive attitudes of the learners.						
17	Designing learning styles through which learner can practice the thinking processes such as critical thinking, creative thinking, etc.						
18	Designing learning styles that learners can participate and support each other such as group work, brainstorming, etc.						
19	Designing learning styles that support multiple intelligences development.						
20	Designing learning styles to provide good classroom environment and atmosphere suitable learners.						
What is your level of knowledge and ability in using, creating, and/or developing instructional media in terms of the following:							
21	Using printed media as teaching aids such as word cards, sentence cards, etc.						

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
22	Using broadcast media as teaching aids such as radio, video, etc.						
23	Using computer media as teaching aids such as internet, modules, Computer Assisted Instruction (CAI) etc.						
24	Using natural and environment media as teaching aids such as botanical garden, park, etc.						
25	Using activities/process media as teaching aids such as games, songs, role-plays, etc.						
26	Using materials media as teaching aids such as models, charts, etc.						
27	Using specific equipment and tools as teaching aids, such as scientific equipment, sound lab, sport equipment, etc.						
28	Creating or developing printed materials as teaching aids such as word cards, sentence cards, etc.						
29	Creating or developing teaching activities as teaching aids such as games, songs, role-plays, etc.						

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
30	Creating or developing materials media as teaching aids such as scientific equipment, other materials that support learning, etc.						
31	Creating or developing electronic / computer-generated materials as teaching aids such as modules, Computer Assisted Instruction (CAI), E-learning etc.						
What is your level of knowledge and ability in creating activities in terms of the following items:							
32	Creating learning activities that suit course units such as "Quiz Bee," "Best Student of the Week", etc.						
33	Creating learning activities that support learner's needs and interests such as sports club, language and cultural club, etc.						
34	Creating learning activities that support learners to think and solve problems in their daily life.						
35	Creating learning activities that help learners share knowledge and experiences among themselves.						

NO.	Statement	Level of knowledge and ability					Only for the researcher
		5	4	3	2	1	
36	Creating learning activities that help learners develop their good habits and attitudes.						
37	Creating learning activities that help learners practice life skills such as cooking, handicraft-making, etc.						
38	Creating learning activities that help learners can apply in their daily life.						
39	Creating learning activities that motivate learners to discover and validate knowledge by themselves.						
40	Creating learning activities for individual remedial teaching.						
41	Creating learning activities for group remedial teaching.						

Part III
Problems and Suggestions

What are your main problems in these four areas of learning management?

- (1) Lesson planning
- (2) Learning design / style
- (3) Using, creating, and developing instructional media
- (4) Creating activities (Please explain in details.)

1)

.....

.....

.....

2)

.....

.....

.....

3)

.....

.....

.....

4)

.....

.....

What are your suggestions to improve in the areas of learning management?
(Please explain in details.)

1)

.....

.....

2)

.....

.....

.....

3)

.....

.....

.....

4)

.....

.....

Thank you for answering all the questions.

ภาคผนวก จ

หลักเกณฑ์ และวิธีการเรียนการสอน
ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

- ฉบับภาษาไทย
- ฉบับภาษาอังกฤษ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก 1065/2544

เรื่อง ให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของสถานศึกษาทั้งภาครัฐ
และเอกชน ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีความเท่า
เทียม และเป็นธรรม สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ และเป็นไปตาม
นโยบายของรัฐ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง
กรมพ.ศ. 2534 กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอน
ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังรายละเอียดที่แนบท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2544

(นางสิริกร มณีรินทร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการ
การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
แบบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1065 / 2544
ลงวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2544

นโยบาย

เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดจัดเป็นภาษาไทย สามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดได้เป็นบางวิชาเท่านั้น
2. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มจากผู้ปกครอง สถานศึกษาต้องจัดเงินส่วนหนึ่งเป็นกองทุนสำหรับนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความสามารถให้ได้เรียนตามต้องการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
3. การบริหารจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องถือประโยชน์ไปย้งระบบการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในเรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ การใช้ห้องปฏิบัติการ ภาษาอังกฤษ ห้องปฏิบัติการวิชาอื่น ๆ และบุคลากรในสถานศึกษา
4. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องคงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาษาไทย ศิลปะไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และวัฒนธรรมไทย
5. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นระยะๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
6. การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดและตรวจสอบค่าใช้จ่ายตามที่เหมาะสม
7. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการ

1. สถานศึกษาที่มีความพร้อม สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาเป็นต้นไป สถานศึกษาใดประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องเสนอโครงการให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามลำดับขั้น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนการเปิดการสอน หน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนด หัวข้อเรื่อง และวิธีการในการเขียนโครงการ

2. การขออนุมัติโครงการ

2.1 สถานศึกษาเสนอโครงการต่อหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

2.2 หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการ

2.3 คณะกรรมการตรวจสอบความพร้อมที่สถานศึกษา

2.4 คณะกรรมการประเมินผลการตรวจสอบ และแจ้งผลการประเมินต่อ

หน่วยงานต้นสังกัด

2.5 หน่วยงานต้นสังกัดให้ความเห็นชอบ

2.6 หน่วยงานต้นสังกัดเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงศึกษาธิการ

3. สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว ให้ดำเนินการภายใน 2 ปี ถ้าไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุด

4. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษแล้วมีความประสงค์จะหยุดดำเนินการ ต้องแจ้งต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ปกครองนักเรียนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการจบตัวประโยชน์ของนักเรียนชั้นสุดท้ายที่รับเข้าเรียนด้วย

5. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทย และกลุ่มที่จัดเป็นภาษาอังกฤษ ต้องกำหนดให้มีกิจกรรมการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทยไว้ในโครงการอย่างต่อเนื่อง จนสามารถสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา

6. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องจัดให้มี

คณะกรรมการของสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งระบบโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต่อเนื่อง

7. เวลาและวิชาที่เปิดสอน

7.1 ระดับก่อนประถมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษไม่เกินร้อยละ 50 ของเวลาที่จัดกิจกรรม

7.2 ระดับประถมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้นควบคู่กับภาษาอังกฤษ

7.3 ระดับมัธยมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชายกเว้นภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

8. ครูผู้สอน

8.1 ระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างประเทศต้องสามารถออกเสียงเป็นภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเข้าไปมีส่วนร่วมตลอดเวลา

8.2 จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงาน ให้ครบ 1 ปีการศึกษาเป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

8.3 ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีพื้นฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

8.4 ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา และได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5

8.5 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยมีพื้นฐานการศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

8.6 ครูผู้สอนชาวต่างประเทศต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศ ไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย 15 ชั่วโมง

8.7 สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

8.8 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ปีต่อครั้ง

9. การรับนักเรียน

9.1 รับนักเรียนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ

9.2 สถานศึกษาสามารถกำหนดเงื่อนไขความสามารถของผู้เรียนได้ตามความเห็นชอบของหน่วยงานต้นสังกัด

9.3 ให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ ได้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มอย่างน้อย 3 % ของจำนวนนักเรียนในโครงการ

9.4 การจัดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนควรเป็นดังนี้

- ระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ 25 คน
- ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น – ปลาย ไม่เกินห้องละ 30 คน
- ระดับวิชาชีพ (ปวช.) ไม่เกินห้องละ 30 คน
- ระดับวิชาชีพ (ปวส.) ไม่เกินห้องละ 30 คน

10. การเก็บค่าเล่าเรียน และการตั้งกองทุน

10.1 การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่นในสถานศึกษาเอกชน และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มจากการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในสถานศึกษาของรัฐ ให้หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดในอัตราที่เหมาะสม

10.2 สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อย 3 % ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ดอกผลจากกองทุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนในโครงการกับนักเรียนที่เรียนเป็นภาษาไทย

11. การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา

11.1 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ต้องบริหารจัดการ บุคลากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครูและ

นักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันและอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐ ซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

11.2 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม ต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมของโรงเรียน / ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอน

1. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2542

2. การจัดการเรียนการสอน ควรจัดในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย

3. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนทุกวิชา โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาในการสื่อสาร

4. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน ความพร้อม ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ควรจัดกิจกรรมง่าย ๆ ที่ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน สร้างความกระตือรือร้น และประสบความสำเร็จ เช่น การร้องเพลง การฟังนิทานประกอบภาพ การเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเกมการศึกษา เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

1. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับที่เปิดสอน ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้ครูทุกคนได้ศึกษา

2. สถานศึกษาจัดหาหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยให้ครบถ้วน ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อย่างน้อย 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด

3. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นเอง และมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน

4. สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตร โดยระบุรายการจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

5. สถานศึกษาต้องจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างครบถ้วนและเพียงพอ และจัดบริการใช้สื่อดังกล่าว ให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

ห้องปฏิบัติการ อาคารปฏิบัติการ

สถานศึกษาต้องจัดให้มีห้องเรียน ห้องประกอบการ ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานสำหรับนักเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นอย่างน้อย

การวัดและการประเมินผลการเรียน

1. การวัด และการประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร / ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้านเต็มศักยภาพและจัดทำผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน

.....

หมายเหตุ สำหรับการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้เน้นนโยบาย และหลักเกณฑ์วิธีการนี้ไปจนกว่าจะโอนไปอยู่ในระดับอุดมศึกษา

Ministry of Education

1065/2544

Subject : Policy, Principles and Process of Teaching and
Learning's Management of Ministry of Education's
Curriculum in English.

.....

To enhance Teaching and Learning in English of school/ institute both government and private sectors with quality, equality, fairness and according to principles and objectives of the curriculum and the government policy.

In accordance with section 25 of Ministry and Department Revised Act B.E. 2534, Ministry of Education declares the Policy, Principles and Process of Teaching and Learning of Ministry of Education's curriculum in English as the details attached.

Effect from now on

Dated 9 October B.E.2544

Signature

(Ms. Sirikorn Maneerin)

Deputy Minister

Acting Minister of Education

**Policy, Principles and Process
of Teaching and Learning of Ministry of Education's curriculum in English.
details attached to 1065/2544
Dated 9 October B.E.2544**

.....

Policy

School / Institute can manage Teaching and Learning according to Ministry of Education's curriculum : pre-primary, primary and secondary levels which supposed to be in Thai in English with quality, equality and fairness. Ministry of Education sets up the policy as follow:

1. Teaching and Learning in English is an optional education. School / institute can manage / provide Teaching and Learning in English in some subjects.
2. If school / institute ask for more fee from parents to provide Teaching and Learning in English. School / institute has to set up the fund for students who pass ability criteria to study with the paid group.
3. Administration and Management of Teaching and Learning in English must benefit for Teaching and Learning in Thai in terms of materials, sound laboratory, other laboratories and personnel.
4. Teaching and Learning in English must maintain the prosperity of nation, religion, monarchy, Thai language, art, culture and tradition.
5. Teaching and Learning in English has to be monitored and assessed systematically often in order to solve problems and develop the quality continuously.

6. Fee of Teaching and Learning in English of Ministry of Education's curriculum is assigned and inspected by its authority office either government or private sectors.

7. Teaching and Learning in English must be implemented according to Principles and Process set by Ministry of Education and harmony with other rules of Ministry of Education's curriculum.

Principles and Process.

Administration and Management.

1. School / institute with readiness can provide Teaching and Learning in English from pre-primary level up to secondary level. School / institute must propose the project to its authority office. They have to be permitted by Ministry of Education before providing the course. The authority office must set up topic and process for project writing.

2. Project permission steps.

2.1 School / institute proposes the project to Education Service Area Office or its Authority Office.

2.2 Education Service Area Office or Authority Office set up the Project Committee.

2.3 Project Committee inspect the readiness of school / institute.

2.4 Project Committee assess the school inspection and report to Education Service Area Office or Authority Office.

2.5 Education Service Area Office or Authority Office approves the project.

2.6 Education Service Area Office or Authority Office propose the project to Ministry of Education for permission.

3. School / institute receiving the permission must provide the course within 2 years. If there is no action in 2 years, the project is terminated / ended.

4. If school / institute wants to terminate project, they have to inform Education Service Area Office or Authority Office and parents at least 2 years before and they have to consider about the finishing of students education levels : pre-primary, primary, lower secondary, and higher secondary.

5. School / institute provides Learning and Teaching in 2 groups : Thai and English. School / institute must plan to develop / improve English teacher for Thai group continuously until they can teach English for communication as native speakers.

6. School / institute provides Teaching and Learning in English have to set up School Committee to inspect and review the school. The Committee inspect the school in the whole system emphasizing on Learner Quality, and report to the Authority office and person concerned for education development.

7. Time and Subject

7.1 Pre-Primary Level

Provide Teaching and Learning in English not more than 50 % of the time.

7.2 Primary Level

Provide Teaching and Learning in English only English, Mathematics, Science and Physical Education with awareness of knowledge, and understanding of the subject.

7.3 Secondary Level

Provide Teaching and Learning in English in all subject except Thai and Social Science in part of Thai law, culture and tradition.

8. Teacher.

8.1 Pre-Primary and Primary Level, Foreign teacher pronounces

English correctly and can speak easy Thai in order to communicate or the school can provide Thai teacher who can communicate in English co-teaching with foreign teacher.

8.2 Teacher must sign at least a one academic year contract.

8.3 All teachers must have a bachelor degree. They should have studied in subject or relevant subject that they will teach.

8.4 Non native speaker teacher must have a good command in listening, speaking, reading and writing English. TOEFL 550 or TOEFL 5.5

8.5 All teachers must have knowledge / understanding of children and teaching and learning management. They must acquire teaching course at least 15 units.

8.6 Foreign teachers have to be trained on Thai curricula, Language and culture at least 15 hrs.

8.7 School / institute must provide a chance for all teachers both Thai and English teachers to exchange and learn from each other for the benefits of the students.

8.8 All teachers have a chance to develop / improve themselves by attending the training and study visit in Thailand or abroad at least once per 3 years.

9. Student Admission.

9.1 Admit both Thai and foreign students.

9.2 School / institute can set up their own criteria to select the student by approving of Authority office.

9.3 School / institute select students according to their criteria to learn without paying more. The number of selected students is 3 % of students in the project.

9.4 Number of students per classroom should be : -Pre-primary level not more than 25 students, -Primary and Secondary levels not more than 30 students, -Vocational level not more than 30 students, -Higher Vocational level not more than 30 students.

10. Fee and Fund Setting (Raising)

10.1 Authority office has the right to set up the appropriate fee and other payment.

10.2 School / institute have to set up a foundation in order to support the students 3% who are not in the Program but have ability according to the school criteria to participate in the Program. Moreover school can spend the benefits from the foundation to support teaching and learning activities between students in the English Program and Thai Program.

11. Resource Management and School Activity

11.1 School / institute providing teaching and learning in Thai and English have to manage personnel material laboratory room and other resources equally especially the public school.

11.2 School / institute that provides both teaching and learning in Thai and English must provide activity for all students for examples learner development activity, school / community activity especially activity that emphasizes on Thai, Ethics.

Teaching and Learning Management.

1. School / institute must manage teaching and learning according to MOE curricula, policy and National Education Act (B.E. 2542)
2. Teaching and learning should manage in Thai and international content with emphasizing on the pride of local, nation and being Thai.
3. School / institute have to provide all subject and teach them with

ethnics and values which will enable learner to use language in communication.

4. Teaching and learning in English for pre-primary level, school must aware of students' Thai basic, readiness and interest in learning English. School should provide easy activity in order to make students happy and ready to learn such as songs, fables, role plays and games.

Material.

1. School / institute has to provide MOE curriculum both in Thai and English for all teachers.

2. School / institute provides Thai text book according to MOE curriculum at least 10 sets in the library.

3. If school / institute produces its own text book and students have to buy a school text book. School must have a permission from MOE.

4. School / institute have to provide resource documents, exercise books, or additional book in English for all subject in appropriate number and curriculum oriented. The school must have the list of those Thai and English books.

5. School / institute have to provide material, teaching and learning media in variety and modern forms which suites with the learning content. Students can fully benefit from those materials provided.

Laboratory Room and Building.

School / institute have to provide classroom, laboratory room for students according to the standard of its Authority office.

Education Measurement and Assessment.

1. Education measurement and assessment will be done according to Ministry of Education's rules. The school / institute will provide transcript for students. For M.6 students' English achievement, students will take TOEFL or

IELTS selected by their school.

2. School / institute must pay attention on Ethics and good characteristics' assessment. School assesses students in order to develop / improve students in all dimensions.

Project follow up and Assessment.

1. Ministry of Education and Education Service Area / Authority office have to set up the follow up and assessment of project. Project will be assessed in readiness of school preparation, management, implementation and students' quality.

2. Ministry of Education has to support / enhance the research about quality of management of teaching and learning in English in order to develop project implement. The scope will be about students' achievement, price decreasing, teachers' quality and effective management.

3. Ministry of Education has to support / enhance the research for solving problems and developing teaching and learning in English more effectively.

Remark Teaching and learning in English at higher vocational level will follow this policy and principles until it transfers to higher education level.

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สพฐ ๔๓ / ๒๕๔๖

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรแก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่ง
กระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก ๑๐๖๕ / ๒๕๔๔ สั่ง ณ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ให้ใช้นโยบาย
หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
ดังนี้

๑. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่ง ฯ เรื่อง นโยบาย เป็นดังนี้

“เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับ
ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตร
วิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และ
เรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า English Program : EP ได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็น
ธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบาย ดังนี้”

๒. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่ง ฯ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ
ในหัวข้อการบริหารจัดการ ข้อ ๒.๖ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๐.๒ โดยใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒.๖ หน่วยงานต้นสังกัดเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงศึกษาธิการ โดย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

“ข้อ ๘.๔ ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนในการสื่อสารเหมือนเจ้าของภาษา และได้คะแนนสอบ
TOEFL ไม่น้อยกว่า ๕๕๐ หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า ๕.๕ หรือ TOEIC ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ หรือได้รับ
หลักฐานการทดสอบความรู้ภาษาเทียบเท่าเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นจากสถาบันภาษาที่
กระทรวงศึกษาธิการรับรอง”

๒/“ข้อ ๘.๕ ครูผู้สอน...

“๘.๕ ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอน ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต หรือหลักฐานที่แสดงว่าได้ผ่านการอบรมด้านวิชาการศึกษาจากหน่วยงานหรือสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต หากยังไม่ได้รับการศึกษา ฝอนผันให้เข้ารับการศึกษากายในระยะเวลา ๑ ปี หรือมีประกาศนียบัตรวิชาชีพครูหรือมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยได้รับการรับรองจากหน่วยงานเดิม”

“ข้อ ๑๐ การเก็บค่าเล่าเรียน และการจัดสรรงบประมาณ”

“ข้อ ๑๐.๒ สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งให้เพียงพอต่อการสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อย ๓ % ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนปกติ”

“ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่ง ฯ เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียน ข้อ ๑ โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ การวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบ

กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยจัดทำหลักฐานแสดงการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ต้องใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

Ministry of Education

OBEC 43/2546

Subject : Amendments of Policy, Principle and Management of
Teaching and Learning in English of Ministry of Education's curriculum

Ministry of Education would like to change and add contents as followed to the previous Ministry of Education 1065/2544 dated 9 October B.E. 2544 subject : Policy, Principle and Management of Teaching and Learning in English of Ministry of Education's curriculum.

1. Change and add the content for policy topic as follow.

“School / institute providing teaching and learning in English of Ministry of Education's curriculum in pre-primary, primary, lower secondary, higher secondary, vocational, and higher vocational levels will call this project **English Program : EP**. For the quality, quality and fairness, Ministry of Education has policies as follow.”

2. Change and add the content of principle and management topic number 2.6, 8.5, 10 and 10.2 as follow.

“No. 2.6 Education Service Area /Authority offices proposes the project to Ministry of Education by the Minister of Education.”

“No. 8.4 Non native English teachers have ability in listening, speaking, reading, and writing. They must have the minimum score of TOEFL 5.5, IELTS 5.5, TOEIC 600 or other English Test from Ministry of Education approved institute.”

“No. 8.5 All teachers have knowledge and understanding of children and teaching and learning management. They must earn 15 units of teaching or 15 units of education training by Ministry of Education approved institute. If he/she has not studied about teaching, he/she will be allowed to take a course during one year. They may have teacher certification or they may have teaching experience not less than 3 years certified by their former office.”

“No. 10 Fee and budget allocation”

“No. 10.2 School / institute and its board have to allocate some budget to support students who are not in the program but have ability to participate in the program at least 3 % of students in the program. The budget will also be supported to other learning activities of all students.

3. Change and add the content of measurement and assessment topic No. 1 as follow.

“No. 1 Education measurement and assessment will be done according to Ministry of Education’s rules. School / institute will provide transcript in English and student have to take TOEFL, IELTS or TOEIC as preferred by their school / institute for their English subject achievement.

Effect from now on

Dated 22 July B.E. 2546

Signature

(H.E. Pongpol Adireksarn)

Minister of Education

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางรัตนภรณ์ มูรี
วัน เดือน ปีเกิด	29 กุมภาพันธ์ 2511
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุนนทีรุทธาราชาวิทยาลัย พ.ศ. 2529 - ประกาศนียบัตร Certificate in English Proficiency จาก AUA พ.ศ. 2534 - ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ บธ.บ (บริหารการโรงแรม) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พ.ศ. 2540 - ประกาศนียบัตร Certificate in TEFL 1 จากสถาบัน Chichester College, England พ.ศ. 2544 - ประกาศนียบัตร Certificate of Graduation จาก The Language Academy ประเทศออสเตรเลีย พ.ศ. 2545 - ประกาศนียบัตร Teacher Development จาก Green Field Language School ประเทศนิวซีแลนด์ พ.ศ. 2546 - ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ ศษ.บ (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศบางบอน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขต 3
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการฝ่ายต่างประเทศ